

FORSKERE HJÆLPER MYNDIGHEDER:

Sådan stopper vi syriensfarerne

Side 41-47

Strid om ret til seniorjob

12

Mælkevejens sorte hul – min nye ven

20

Kommuner afsætter ikke penge til ny løn

27

Dimensionering i Tyskland og Sverige

35

INKLUSIONENS DILEMMAER

NATIONALT VIDENCENTER FOR
INKLUSION OG EKSKLUSION
NVIE
UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

JUBILÆUMS KONFERENCE

NVIE fejrer sit 10 års jubilæum med en landskonference, der stiller skarpt på det seneste årtis udvikling af viden og praksis inden for området inklusion.

Førende forskere og aktører fra praksis og organisationer vil holde oplæg på konferencen.

3.-4. juni 2015 på Nyborg Strand

Tilmelding, program, mm. på
ucsyd.dk/nvie-landskonference

På tide at få ny løn til at fungere efter hensigten

Ved de centrale overenskomstaftaler i 1997 mellem de akademiske organisationer og de offentlige arbejdsgivere blev parterne enige om at indføre et nyt lønsystem med mindre vægt på de rene anciennitetsberegne- de lønstigninger og mere vægt på lokalt aftalte individuelle tillæg. Lønsystemet fik betegnelsen ny løn. Her seks overenskomstaftaler og 17 år senere kalder vi det stadig ny løn. Formentlig fordi det endnu ikke fungerer tilfredsstillende på mange offentlige arbejdspladser. Vi er stadig i gang med at diskutere og forsøge at implementere hensigter og mål med ny løn. Og mange af vores tillidsrepræsentanter og medlemmer på de offentlige arbejdspladser oplever stadig, at de lokale lønforhandlinger giver mere bøvnlend bonus.

Det kan undertiden give lyst til at skrotte hele systemet og vende tilbage til det gamle system. Men indførelsen af et nyt system med årlige lønforhandlinger lokalt på arbejdsplad- sen blev jo indført i frustration over et temmeligt rigtigt system, hvor sidste anciennitetstrin også var sidste reelle lønudvikling i karrieren. Så der er ingen vej uden om at få ny løn til at fungere bedre. Og det er som udgangspunkt et fælles ansvar for overenskomstens parter både centralt og lokalt.

Men forudsætningen er naturligvis, at der er noget at forhandle om. Og det er ubetinget ledelsernes suveræne forpligtelse at sørge for det økonomiske råderum til reelle forhandlinger. Det er slået fast flere gange i fælles erklæringer fra de centrale parter. Indtil 2011 blev der i aftalen på det kommunale område afsat en særlig pulje til lokal- løn, den såkaldte "forlodsfinansiering", der skulle udmønte individuelle tillæg gennem forhandlinger mellem den lokale tillidsrepræsentant og den lokale ledelse. En sådan model gav naturligvis en vis sikkerhed for, at der var noget at forhandle om, og at der rent faktisk blev uddelt lokale tillæg. Sådanne puljer har ikke været en del af aftalerne ved de to sidste overenskomstforhandlinger. Det har givet usikkerhed, tilsyneladen-

de blandt både ledere og tillidsrepræsentanter, om der overhovedet er grundlag for de årlige lønforhandlinger. Og det kan friste til krav om nye puljer og udmøntningsgarantier, når ledelser betyder, at der ikke er råd til nye tillæg og ingen grund til at afsætte tid til lønforhandlinger. Eller når de forhandlinger, der faktisk finder sted, nærmer sig de rene skinforhandlinger, der udløser meget få og små eller slet ingen tillæg.

Men vi må fastholde, at centralt fastlagte puljer ikke er løsningen på lønsystemets mangler. For sådanne puljer reducerer midlerne til de centralt aftalte generelle lønstigninger, som alle får del i. En reduktion, der i værste fald vil kunne betyde, at reallønnen ikke sikres for alle medlemmer.

I stedet må vi gentage højt og tydeligt, at

“Det er ledelsernes forbandede pligt at tilvejebringe midlerne”.

det er ledelsernes forbandede pligt at tilvejebringe midlerne. Der er på stort set alle arbejdspladser en vis afgang af medarbejdere, og deres tillæg kan genbruges i tillæg til de tilbageblevne på arbejds-

pladserne som en af flere muligheder for at skaffe økonomi til løntillæg.

Mange tillidsrepræsentanter er forståeligt nok dybt frustrerede over det, der kan opfattes som skønne spildte kræfter i en lang kamp for at højne kollegernes løn til et niveau, der matcher faglighed, ansvar, uddannelse, engagement og indsats. Og derfor skal vi også fortsat ved overenskomstforhandlinger og i perioderne mellem dem arbejde for større gennemskuelighed, klare kriterier og bedre procedurer for lokale forhandlinger. Så kan vi vel fremover nøjes med at tale om "lønsystemet" og skal ikke fortsat tale om ny løn som noget, vi endnu ikke helt har fået implementeret eller har styr på.

Ingrid Stage

Læs temaet om ny løn side 27

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Peter Grods Hansen,
DM Offentlig

Anita Kildebæk Nielsen,
DM Offentlig

Anders Chr. Rasmussen,
DM Offentlig

Frederik Dehlholm, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Bjarke Friberg, DM Privat

Leif Søndergaard,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Olav Wedege Bertelsen,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Thomas Vils Pedersen,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Hans Beksgaard, DM Forskning
& Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning &
Formidling

Inger Staahl Jensen, DM
Honorar- og timelønnede, del-
tidsansatte og arbejdssøgende

Hanne Götzsche, DM Pensionist

Charlotte Palludan,
Fagforeningslisten

Mette Thygesen,
DM Studerende

Hans Chr. Gørup Nilsen,
DM Studerende

Den bløde vej

At dialog er vejen til større forståelse – i private forhold, på uddannelser, arbejdspladser og mellem politikere og det omgivende samfund – er næppe nogen uenige i. Men kan man også forebygge krig og terror med snak?

I Aarhus arbejder SSP-ansatte på gaden sammen med et hold af humanistiske forskere fra universitetet i et projekt, der skal stoppe unge syriensfarere, som føler sig rodløse og uvelkomne, selv om passet er dansk. Det giver resultater, når forskningen rammer gaden: De unge tilbydes samtaler med en mentor, der er klædt på til at forstå deres religiøse, psykologiske og sociologiske ståsted. Det har bremset strømmen mod Mellemøsten i et omfang, så Aarhus-modellen er "world breaking news" og inspiration i både Europa og USA.

En helt anden form for dialog udspiller sig på Christiania, hvor den hårde naturvidenskab kommer i en blød indpakning, når en af verdens førende fysikere går på scenen og formidler sin forskning i strengteori og sorte huller. På fem år er "Science and Cocktails" gået fra at være et lille arrangement med 30-40 tilhørere til en popularitet så stor, at 150 skuffede unge bliver afvist ved døren, fordi der allerede sidder 550 tilhørere bænket i Byens Lys. Magisterbladet har drukket Black Hole Cocktails med gæster og arrangørerne bag det fine arrangement, der netop har modtaget en pris.

Når det gælder de lokale lønforhandlinger, står det skidt til med dialogen mellem kommunerne og deres ansatte. En rundringning til DM's kommunale tillidsrepræsentanter dokumenterer, at halvdelen af landets kommuner ikke afsætter penge til ny løn og dermed ikke efterlever de overenskomster, som de selv har indgået med de akademiske fagforeninger. Hverken i Herning eller Rudersdal Kommuner er der rigtigt grund til at forhandle tillæg, som der ikke er afsat penge til.

Dimensioneringsdebatten ser ikke ud til at løje af, til trods for, at uddannelsesministeren er under beskyldning fra flere sider. Begynder dialogen med ministeren at gå lidt i ring, er der måske inspiration at hente i vores nabolande. Den nyvalgte svenske regering har ingen planer om at sænke antallet af uddannelsespladser på humaniora, bare fordi udsigterne på arbejdsmarkedet p.t. er sløje. Heller ikke Tyskland vil detailregulere studieoptaget ovenfra. Den glædelige nyhed kommer i dette blad fra syd for grænsen, hvor humanisterne nyder høj anerkendelse. Og hvor 95 pct. er i job fem år efter endt uddannelse.

God læsning

FASTE RUBRIKKER

3 LEDER På tide at få ny løn til at fungere

16 NYE BØGER

18 SIDEN SIDST

48 NYE BØGER

57 DM MEDLEMSTILBUD

58 FAGLIGT FORUM

60 LEDIGE STILLINGER

63 MEDDELELSER

Magisterbladet:
Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 225,50 kr. per kvartal.

Redaktion:
Pernille Siegumfeldt
(ansvarshavende)
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annancer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og produktion:
Datagraf Communications
www.datagraf.dk

ARTIKLER

- 7 Ringe viden om forskeres eksterne samarbejde
- 8 Censurfri eksamen skaber vrede og utryghed
- 10 Unipension i europæisk superliga
- 12 Strid om ret til seniorjob

- 17 Arkæolog får DR-pris
- 20 Mælkevejens sorte hul – min nye ven
- 27 Kommuner afsætter ikke penge til løn
- 28 “Det hænger ikke sammen”

- 30 Tomgang i Midtjylland
- 32 Der er penge til ny løn
- 35 Dimensioneringsdebatten raser
- 36 Ingen politiske indgreb mod svenske humanister

- 38 Tyske humanister: langsomme startere med høj anerkendelse
- 41 Den bløde vej i Aarhus
- 49 Medlemsmøde om TTIP
- 50 Iværksætter på deltid
- 54 Skaf et job

Forside-illustration: I Aarhus går man den bløde vej i indsatsen mod radikalisering af unge syriensfarere. Af Morten Voigt

Oplag: 32.500 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

FMK

Kontrolleret oplag: 32.486
i perioden 1. 7.2012-30.6.2013

Produktionsplan:

Nr. 11 2014
Udkommer: 5. december
Deadline debat: 24. november
Deadline annoncer: 26. november
Deadline kalender: 26. november

Nr. 1 2015
Udkommer: 16. januar
Deadline debat: 5. januar
Deadline annoncer: 7. januar
Deadline kalender: 7. januar

Nr. 2 2015
Udkommer: 13. februar
Deadline debat: 2. februar
Deadline annoncer: 4. februar
Deadline kalender: 4. februar

Kom til DM's årlige dag for tillidsrepræsentanter og sæt fokus på dialog, dygtighed og dristighed.

TR-dag 18. november 2014

Brug en dag i DM på at gå i dybden med tre nøgleoverskrifter for dit arbejde som tillidsvalgt:

Dialog: Hvordan bliver du bedre til at kommunikere med både ledelse og bagland? Få retoriske redskaber til at agere autentisk og troværdigt – også når kommunikationen er vanskelig.

Dygtighed: Få ideer til, hvad du kan gøre for at sikre et frugtbart og konstruktivt samarbejde – også omkring de emner, hvor der ikke er enighed.

Dristighed: Få overblik over arbejds- og organisationsformer, så du kan tage en proaktiv rolle og hjælpe ledelsen med at finde den gode model for jeres arbejdsplads.

Mød blandt andre Pia Gjellerup og Steen Hildebrandt og få fyldt værktøjskassen op sammen med dine TR-kolleger.

Årets tillidspris bliver uddelt på dagen, og vi slutter af med en god middag.

Dagen er kun for tillidsvalgte i DM.

Tilmeld dig på dm.dk/trdag senest 11. november 2014.

Program

- 9.30-10.00** Ankomst og morgenmad
- 10.00-10.15** Velkomst – DM's formand Ingrid Stage
- 10.15-11.15** Kreativitet, faglig dømmekraft og innovation – værdierne på det akademiske arbejdsmarked, Pia Gjellerup, Center for Offentlig Innovation
- 11.15-11.45** Pause
- 11.45-12.45** Miniseminar I
Væg mellem dialog, dygtighed eller dristighed
- 12.45-13.45** Frokost
- 13.45-14.45** Miniseminar II
Væg mellem dialog, dygtighed eller dristighed
- 14.45-15.15** Årets TR-pris. Prisoverrækkelse, DM's formand Ingrid Stage
- 15.15-15.45** Pause
- 15.45-17.15** Masterclass – gå i dybden med et af emnerne fra miniseminarerne
- 17.15-17.30** DM's formand Ingrid Stage afrunder dagen
- 17.30-18.15** Netværk og forfriskninger
- 18.15-22.00** Middag

Tid og sted 18. november 2014
kl. 9.30-22.00
DM (Dansk Magisterforening)
Peter Bangsvej 30
2000 Frederiksberg

dm.dk/trdag

Ringe viden om forskeres eksterne samarbejde

Ny undersøgelse fra DEA viser overraskende, at humanistiske forskere har udbredt samarbejde med omverdenen. Der er behov for mere viden, mener DEA.

Humanistiske og samfundsvidenskabelige forskere samarbejder i stor stil med det omgivende samfund. Det viser en stor survey fra tænketanken DEA blandt 12.441 universitetsforskere i Danmark.

Undersøgelsen viser, at knap otte ud af ti humanistiske forskere og ni ud af ti samfundsvidenskabelige forskere har samarbejdet med erhvervsliv eller offentlige institutioner inden for de seneste tre år. Det samme gælder seks ud af ti forskere inden for naturvidenskab.

Det noget overraskende tal skyldes ifølge DEA, at undersøgelsen måler på en bred vifte af samarbejdsformer, herunder de mere uformelle. Og tilsvarende har de metoder, der sædvanligvis bruges til at måle forskernes samarbejde, en tendens til at gøre samarbejdet om de våde videnskaber mere synlige.

“Der foregår rigtig meget samarbejde, der ikke fører til patenter eller er synligt i kommercielt statistikker. Patentering og spinoffs er selvfølgelig et vigtigt biprodukt af forskningssamarbejde, men bør kan ikke stå alene”, siger Maria Theresa Norn, analysechef i DEA.

Hun peger blandt andet på samarbejde om uddannelse, uformel rådgivning, rekvireret forskning, konsulentarbejde og forskningsformidling som andre væsentlige aktiviteter.

“Humanistiske og samfundsvidenskabelige forskere byder fx ind med rådgivning, som gør, at en virksomhed eller en offentlig institution bliver bedre klædt på til at forstå et forskningsområde og muligheden for at anvende det, fx i forhold til at forstå deres virke eller den måde, de håndterer deres medarbejdere eller deres omverden på”.

Ligeledes deltager humanistiske og samfundsvidenskabelige forskere oftere i populærvidenskabelig vidensspredning end deres kolleger i de våde videnskaber.

Nye spørgsmål

Ifølge Maria Theresa Norn rejser undersøgelsen en række spørgsmål, ikke mindst om, hvorvidt det bør være en målsætning i sig selv, at flere forskere skal samarbejde eksternt.

“Hvis ni ud af ti samfundsvidenskabelige forskere samarbejder med det

omgivende samfund, er det så meget eller lidt? Skal alle have en interaktion med omverdenen? Universiteterne har ofte én strategi og én politik for alle forskere. Men vi kan se på vores studie, at der er større forskelle mellem individuelle forskere end mellem institutter og videnskabelige områder. Så det handler mere om, hvad der motiverer den enkelte forsker til at bruge tid på at indgå i et samarbejde med det omgivende samfund. Så hvis vi gerne vil skabe gode rammer, skal vi i højere grad ind og have individuel ledelse”.

Hun hæfter sig også ved, at det eksterne samarbejde i dag ikke er meriterende for forskerne.

“De fleste forskere arbejder langt ud over en almindelig arbejdsuge. Og når man bruger tid på at opbygge og vedligeholde relationer til omverdenen, som tager tid fra forskning og undervisning, så er vi også nødt til at sørge for, at det giver et payoff i forhold til deres karriere”. <<

HUMANIORA FORAN NATURVIDENSKAB

Procentdel af forskere, der samarbejder med virksomheder og offentlige institutioner, opgjort på hovedområder.

Pædagoguddannelsen Sydhavn har indført enebedømmelser ved en af gruppeeksamenerne. Det skaber uro og vrede blandt underviserne. De studerendes retssikkerhed bliver tilsidesat, og arbejdsmiljøet lider skade, lyder kritikken.

Censorfri eksamen skaber

Når de studerende ved Pædagoguddannelsen Sydhavn går til eksamen i faget "Individ, institution og samfund", bliver det fremover med én mand eller kvinde til både at udfylde rollen som eksaminator og censor.

Uddannelsesstedet har valgt at sløjfe censoren ved de interne gruppeprøver, og det vækker både vrede og utryghed blandt underviserne:

"Der er mange problematikker forbundet med, at vi nu skal føre de studerende til eksamen alene. Et af de helt store aspekter er de studerendes retssikkerhed. Som underviser har jeg oftest mange kasketter på. Jeg kan være vejleder, studievejleder, mentor og underviser. Og nu skal jeg så også være den, der sidder alene og bedømmer den studerende. Jeg bliver både den udøvende og den dømmende magt, og det mener jeg ikke er rimeligt over for de studerende", siger

Anne-Marie Nielsen, lektor ved uddannelsen.

Hun bakkes op af sin tillidsrepræsentant, Mikkel Høgsbro. Ud over de studerendes retssikkerhed er han bekymret for, hvordan enebedømmersmodellen på sigt vil påvirke undervisernes arbejdsmiljø. For de første tilbagemeldinger viser, at de mundtlige prøver ikke er en opgave, som underviserne ser frem til.

"Det er helt åbenlyst, at der ikke er nogen, der glæder sig til at sidde alene med fem studerende, der måske er util-

fredse med den karakter, de får. Der er i forvejen mange studerende, der klager over deres karakterer og ikke forstår, hvorfor de ikke får 10 eller 12 i det hele, og i den situation vil underviseren her stå alene med argumentationen – uden andre, der kan bevidne det, der foregik ved eksamensbordet. Det er absolut ikke nogen rar situation at være i, og det vil påvirke arbejdsmiljøet i negativ retning", siger han.

Ingen vidner

Anne-Marie Nielsen mener, at det er stort set umuligt at udfylde begge roller, så de studerende får en bedømmelse, der lever op til de krav, der fremgår af den gældende bekendtgørelse på området.

"Jeg skal tage notater og vurdere, hvordan den enkelte klarer sig, samtidig med at jeg skal stille kritiske spørgsmål.

Når der sidder fem studerende på én gang, og der kun er mig til at nå det hele, er jeg bekymret for, om de studerende får den eksamen og den individuelle vurdering, de har krav på", siger hun.

Hun mener, at der er afgørende forskel på at bedømme skriftlige prøver alene og så sidde til en mundtlig prøve og være ene om vurderingerne.

"Ved en skriftlig prøve kan jeg vise opgaven til en kollega, hvis jeg er usik-

ker på bedømmelsen. Den mulighed har jeg jo ikke, når det er mundtlige prøver. Her er der ingen, der kan bevidne det, der bliver sagt, og det er utrygt for både de studerende og for mig", siger hun.

Anne-Marie Nielsen og hendes kolleger har gjort indsigelse mod enebedømmelserne. På et møde i DM-klubben i begyndelsen af oktober vedtog de en udtalelse, hvori de over for ledelsen markerer, at de finder ordningen både fagligt og etisk uforvarlig.

Men uddannelsesleder Ole Ishøy mener ikke, at de problemer, som medarbejderne påpeger, er reelle:

"Jeg tror ikke på, at de problemer, som de kommer med, er reelle problemer. Jeg er sikker på, de sagtens kan klare det. De er professionelle mennesker, og uanset om der er en censor til stede eller ej, så skal de jo være objektive i bedømmelsessituationen", svarer han.

Frygt for flere enebedømmelser

Uddannelsesleder Ole Ishøy siger, at han godt kan høre, at underviserne siger, de er utrygge ved enebedømmelserne. Men han kan ikke forstå dem:

"Jeg synes, de blæser det op. Faktisk forstår jeg det ikke. Hvis man var en uerfaren underviser, var det nok noget andet, men vi har at gøre med erfarne undervisere", siger han.

Underviserne har forelagt problematikken og bekymringerne for Uddannelses- og Forskningsministeriet, og fra Center for Uddannelsespolitik retter chefkonsulent Lars Bo Henriksen opmærksomheden mod netop antallet af bedømmere:

"Ministeriet skal bemærke, at professionshøjskolen

"Det er helt åbenlyst, at der ikke er nogen, der glæder sig til at sidde alene med fem studerende, der måske er utilfredse med den karakter, de får".

Mikkel Høgsbro, tillidsrepræsentant, Pædagoguddannelsen Sydhavn

vrede og utryghed

skal tage stilling til, om flere læreres bedømmelse kan være hensigtsmæssig, når der er tale om gruppeeksamen, idet det jo skal sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation efter eksamensbekendtgørelsen § 12, stk. 1”, lyder hans svar på henvendelsen.

Underviserne på Pædagoguddannelsen Sydhavn frygter, at enebedømmelserne flytter med over i den nye 2014-uddannelse, men det vil Ole Ishøy hverken be- eller afkræfte på nuværende tidspunkt:

“Nu prøver vi den her model af i et gammelt fag. Jeg synes, det er et godt øvested, og så må vi se, hvor det hele lander. Men den her sag støjer jo rigtig meget, så måske kommer det til at påvirke beslutningen i UCC’s pædagogprogram, det kan jeg da ikke afvise”, siger han. <<

“Jeg bliver både den udøvende og den dømmende magt, og det mener jeg ikke er rimeligt over for de studerende”

Anne-Marie Nielsen, lektor ved Pædagoguddannelsen Sydhavn

Anne-Marie Nielsen mener, der er stor forskel på at være enebedømmer på skriftlige og mundtlige eksamener. En opgave kan vises til en anden, mens der ingen vidner er til en mundtlig eksamen.

UNIPENSION I EUROPÆISK SUPERLIGA

Unipension har siden 2008 leveret det bedste merafkast i Europa.

Unipension – administrationsfælleskabet for blandt andre MP Pension – har mellem 2009 og 2013 leveret et af de bedste investeringsresultater i verden.

Det viser en ny analyse af 298 pensionselskaber, der tilsammen forvalter mere end 30.000 milliarder kroner. I løbet af de fem år har Unipension i gennemsnit hentet et årligt afkast på 13,1 procent, hvilket placerer Unipension i den europæiske superliga. De

europæiske pensionselskaber havde i perioden et gennemsnitligt afkast på 9,6 procent.

“Vi har haft et utroligt godt afkast over de sidste fem år. Og det særlige ved tallet er, at vi er Europas bedste til at skabe afkast gennem aktive investeringer”, siger Unipensions investeringsdirektør Niels Erik Petersen.

Unipension topper listen med 2,2 pct. i merværdi, mens de øvrige euro-

pæiske selskaber ligger med et gennemsnit på 0,1 pct., og det globale gennemsnit er 0,3 pct.

Det er det canadiske analysefirma CEM, som har foretaget sammenligningen af cirka 300 pensionsvirksomheder verden over på parametre, der bl.a. omhandler afkast, risiko og omkostninger. *tb*

24 delte halv million i DM

En studierejse til særlige musikmiljøer i New York, en researchtur til Grønland med udgifter til hundeslæde, et udviklingsprojekt, hvor stof fra DR's arkiv bliver brugt til at formidle særligt kunstneriske, radiofoniske frembringelser, der på et tidspunkt kan høres af alverden i en lyttebiograf på Statens Museum for Kunst.

Verden er blevet større og mulighederne flere for 24 glade modtagere af årets UBVA-legater til tv- og radiomedarbejdere. De kan nu realisere en lang række projekter i form af researchture, efteruddannelse, forskning,

udvikling og deltagelse i internationale konferencer.

De 24 legater blev delt ud ved en reception i DM, der administrerer legaterne i samarbejde med AC's Udvalg til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde.

I alt har en halv million kroner fundet vej til akademiske radio- og tv-medarbejdere. Ansøgerbunken var dog næsten dobbelt så høj. 46 ansøgere søgte om lidt over en million. I stedet for at smøre beløbene tyndere ud har udvalget valgt at prioritere projekterne.

Den halve million kroner stammer fra Copydan. De fleste Copydan-penge

bliver sendt direkte til de ophavsmænd og -kvinder, hvis værker er blevet videreudnyttet. Men i nogle tilfælde kan Copydan ikke finde frem til de egentlige indehavere af rettighederne. Det gælder blandt andet de afgifter, som distributører af kabel-tv betaler. I de tilfælde havner pengene hos organisationer som for eksempel AC, hvor de bliver brugt til en række aktiviteter til gavn for medlemmerne. En af aktiviteterne er legater til radio- og tv-medarbejdere. *la*

JOB I GRØNLAND

JOBMESSE

I Grønland har vi en storslået natur, flotte isfjelde, nordlys, hvaler, sæler, hundeslæder og meget mere. Derudover har vi også en masse spændende arbejdspladser, som vi gerne vil fortælle mere om. Kunne vi friste med et job i Grønland?

Kom og få en snak med flere grønlandske virksomheder på den grønlandske jobmesse 2013!

Messen er åben for alle interesserede:

København

Lørdag d. 16. november 2013 fra kl. 9-12
Scandic Hotel, Vester Søgade 6, 1601 København V

Århus

Søndag d. 17. november 2013 fra kl. 9-12
SAS Radisson Blu, Magrethepladsen 1, 8000 Århus C

Program og foredrag

Under messen vil du have mulighed for at høre spændende oplæg.

Kl. 09.30

”Grønland – Er det noget for mig?”
v/Kim Falck-Petersen,
Kursusleder Grønlands Repræsentationen

Kl. 10.30

”Fremtidens Grønland”
v/Nick Nielsen,
Grønlands minister for Uddannelse,
Kultur, Kirke og Ligestilling

Deltagende virksomheder

- Air Greenland A/S
- Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked
- Departementet for Familie og Justitsvæsen
- Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling
- Departementet for Finansier og Indenrigsanliggender
- Greenland Contractors
- Grønlands Arbejdsgiverforening
- Grønlands Universitet
- KNI A/S
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Grønlands Lufthavnsvæsen
- Handelsskolen, Nuuk
- Nukissiorfiit
- Nuna Oil A/S
- Qasuitsup Kommunua
- Royal Arctic Line A/S
- Royal Greenland A/S
- Sundhedsvæsenet
- Tele Greenland A/S

Følg os på Facebook
”Den grønlandske jobmesse”

For yderligere information, skriv til:
jobmesse@nanoq.gl

Strid om ret til seniorjob

“Dengang man kunne hæve sit efterlønsbidrag skattefrit, overvejede jeg det ikke et øjeblik. Jeg betragtede efterlønnens indbyggede løfte om et seniorjob som en redningsplanke, hvis alt andet glippede. I dag føler jeg mig snydt”.

LOV OM SENIORJOB

Lov om seniorjob trådte i kraft i 2008. Loven var tænkt som en hjælp til ældre ledige, der havde svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet igen. Den blev begrænset til a-kasemedlemmer med ret til efterløn inden for fem år.

En kommune får refunderet omkring 135.000 kroner om året for hvert seniorjob på fuld tid. Beløbet er det samme, uanset om kommunen ansætter en akademiker eller en ufaglært. Desuden kan kommunerne få refunderet udgifter til arbejdsplads og hjælpemidler.

Overenskomsten følger ikke uddannelsen, men jobtypen. Bliver en akademiker ansat som for eksempel parkeringsvagt, gælder overenskomsten for teknisk service.

Ifølge Kommunernes og Regionernes Løndatakontor er 86 personer i seniorjob ansat på en AC-overenskomst ud af i alt 4.528 personer i seniorjob. Det har ikke været muligt at få oplyst, hvor mange akademikere der arbejder på andre overenskomster end AC's.

Gennem 19 måneder og to uger kæmpede Peter Fink forgæves for at få et seniorjob, der svarer til hans kvalifikationer. Nu har han søgt efterløn.

“Jeg føler mig snydt. Jeg blev i efterlønsordningen for at sikre mig retten til et seniorjob, fordi man som løst ansat er mere sårbar, når man bliver ældre. Men det eneste job, jeg blev tilbudt, var et ufaglært job som parkarbejder. Og da var der gået over et år”, fortæller han.

Peter Fink er klassisk filolog. Han har undervist på universitetet og i gymnasiet. Han har rakkert land og rigt rundt og arbejdet i Esbjerg, Vejle, Viborg, Nyborg, Rønne, Køge og København. Han har gennem ti år været videnskabelig konsulent for Riksarkivet i Oslo. Han har arbejdet ihærdigt. Han er bare aldrig blevet fastansat.

“Jeg har troligt betalt hvert eneste kvartal, lige siden efterlønsordningen blev etableret, og for nogle år siden, da man kunne hæve sit efterlønsbidrag skattefrit, overvejede jeg det ikke ét øjeblik. Via efterlønsordningen kunne jeg få et seniorjob og være sikret en vis

indtægt, hvis alt andet glippede”, siger Peter Fink.

Glædede sig til job

Alt andet glippede. Vikariatene tynkede ud, jobmulighederne var væk, og i efteråret 2011 fik Peter Fink et job med løntilskud på Statens Naturhistoriske Museum i København i et halvt år. Da det halve år var gået i foråret 2012, var Peter Fink fyldt 58 år.

Nye vikariater var fortsat umulige at få fat i, og Peter Fink vidste, at tiden var knap, fordi hans ret til dagpenge ville løbe ud i januar 2013.

I oktober 2012 skriver Peter Fink derfor til Bornholms Regionskommune og søger om et seniorjob. I december bliver han indkaldt til samtale i Poli-

tisk og Administrativt Sekretariat om et seniorjob i Ø-arkivet, der modtager arkivalier fra kommune, virksomheder, foreninger og borgere.

“Jeg forstår heller ikke, at man som borger skal være så dårligt stillet, når man efterlyser et rimeligt seniorjob. Kommunen kan bare trække på skuldrene”.

“Jeg føler mig snydt”, siger Peter Fink, der gennem 19,5 måneder kæmpede forgæves for et meningsfuldt seniorjob.

Lov om seniorjob slår fast, at Peter Finks hjemkommune, som er Bornholms Regionskommune, har pligt til at skaffe ham et seniorjob. Jobbet skal være til overenskomstmæssig løn. Ifølge loven skal kommunen fastsætte “seniorjobbets indhold og omfang efter samtale med ansøgeren og bl.a. under hensyn til vedkommendes kvalifikationer og interesser”.

“Jeg var ret fortrøstningsfuld. Jeg glædede mig over alle de konstruktive og spændende ting, der kunne sættes i gang i lokalsamfundet. Inden mødet havde jeg indleveret et fyldigt cv på 15 sider og telefonisk fortalt om mine kvalifikationer og min interesse for opgaver med en historisk dimension”.

Tomhændet fra møde

Men noget går galt under mødet i december. Ifølge et senere brev fra Bornholms Regionskommune er Peter Fink “alene interesseret i at arbejde med et projekt om redning og renovering af Bornholms Museums gamle insektsamling fra 1930-1931”. Et sådant job har kommunen “ikke ønske om og mulighed for at oprette”.

“Det er simpelthen ikke rigtigt, at jeg kun ville arbejde med insektsamlingen. Jeg foreslog projektet, fordi jeg i 40 år som fritidsinteresse sammen med min bror har skabt og vedligeholdt en insektsamling, og fordi den bornholmske samling er enestående vigtig og ved at forfalde, men jeg var bestemt ikke afvi-

sende over for kommunens forslag om at arbejde med arkivalier. Jeg troede, at vi skulle tale om, hvordan mine kvalifikationer kunne bruges bedst. De sagde, at de kun havde det ene job – som de så alligevel ikke havde. Det var en surrealistisk oplevelse, faktisk”, siger Peter Fink.

Kommunen trækker skriftligt sit tilbud om seniorjob i Ø-arkivet tilbage. Uden begrundelse. “Efter samtalens forløb findes det ikke hensigtsmæssigt at placere dig i et seniorjob i Ø-arkivet”, skriver Bornholms Regionskommune.

Slå græs, og klip hæk

I stedet tildeler kommunen Peter Fink den såkaldte kompensationsydelse, der

>>

>

“Jeg skulle slå græs og klippe hæk og passe nogle fodboldbaner til 139.000 kroner om året. Der var ikke foretaget noget personmatch, selv om loven kræver det. Tilbuddet var grotesk og useriøst”.

gives til personer, der er berettiget til seniorjob. Ydelsen svarer til dagpenge.

“Jeg var skuffet over, at der alligevel ikke var arbejde, og økonomisk var det også ubehageligt. Jeg havde jo set frem til at få en løn i stedet for dagpenge.

Det ligger i loven om seniorjob, at arbejdet er lønnet efter overenskomst”.

DM's konsulent på sagen skriver til kommunens Center for Økonomi og Personale, men uden effekt. Kommunen vedgår, at den fortsat har pligt til at skaffe Peter Fink et seniorjob, men alligevel kommer der ingen nye tilbud.

“I perioden siden Peter Finks ansøgning har vi været opmærksomme på og har løbende forsøgt at finde et seniorjob til ham. Vi har endnu ikke kunnet finde et seniorjob, som vi vurderer passer til hans profil”.

DM's konsulent presser på igen, og i maj 2014 – et år, tre måneder og to uger efter at Peter Finks ret til seniorjob er trådt i kraft – kommer kommunen med et tilbud. Man mener åbenbart, at det passer til profilen hos en klassisk filolog.

“Det var ufaglært arbejde på kommunale arealer under Center for Ejen-domme og Drift”, fortæller Peter Fink.

“Jeg skulle slå græs og klippe hæk og passe nogle fodboldbaner til 139.000 kroner om året. Der var ikke foretaget noget personmatch, selv om loven kræver det. Tilbuddet var grotesk og useriøst”.

Dårligt stillet

Et ikketilbud om arkivarbejde og et tilbud om ufaglært arbejde er alt, hvad Bornholms Regionskommune kan tilbyde Peter Fink i løbet af halvandet år.

I dag har han søgt efterløn efter 19,5 måneders kamp for et passende seniorjob, der aldrig kom.

“Jeg forstår ikke, at man fra kommunens side ikke er mere interesseret i at

udnytte folks ressourcer, og jeg forstår heller ikke, at man som borger skal være så dårligt stillet, når man efterlyser et rimeligt seniorjob. Kommunen kan bare trække på skuldrene”, siger han i dag.

Kommune afviser problem

I Bornholms Regionskommune vil man ikke kommentere den konkrete sag, men fremhæver, at man generelt har gode erfaringer med seniorjob.

“Ordningen kører efter en snor hos os og er en stor succes. Ifølge loven må vi ikke oprette stillinger med et indhold, der tager arbejde fra allerede ansatte, og derfor bruger vi mange kræfter på at oprette jobfunktioner, sådan som loven foreskriver, som har et reelt indhold, uden at stillingen findes i forvejen”, siger Laila Kofoed, leder af Løn og Personale i Bornholms Regionskommune.

Hun oplyser, at kommunen siden 2008 har oprettet 83 seniorjob, og at 47 personer i øjeblikket er i seniorjob i kommunale virksomheder.

“Vi kan have en udfordring, hvis en person med en bestemt faglig baggrund ønsker at få et seniorjob, der svarer til vedkommendes tidligere job eller ligger inden for vedkommendes faglige interesseområde. Det kan vi ikke altid skaffe, men vi finder generelt meningsfuldt arbejde med et reelt indhold, som de ledige er glade for at få. Vi har i dag kun nogle ganske få personer, der er på kompensationsydelse, fordi de føler, at det job, vi har kunnet tilbyde, ikke matcher deres ønsker, eller fordi det ikke giver mening at komme i seniorjob i en til to måneder”.

DM overvejer at klage til Beskæftigelsesankenævnet over sagsbehandlingen i Bornholms Regionskommune i Peter Finks sag. <<

FANØ-DOMMEN

Lov om seniorjob kræver, at den lediges hjemkommune “fastsætter seniorjobbets indhold og omfang efter samtale med ansøgeren og bl.a. under hensyn til vedkommendes kvalifikationer og interesser”.

Alligevel tabte Prosa en sag, hvor en 58-årig grafiker fik seniorjob som kommunal gadefejter.

Prosas sag blev tabt i Beskæftigelsesankenævnet og anket til Ankestyrelsen, der i foråret afgjorde, at Fanø Kommune havde ret til at sende grafikerens på gaden.

Ankestyrelsen skriver i sin afgørelse: “Vi vurderer, at hvis arbejdets indhold ligger inden for rammerne af gældende arbejdsretlige principper, således at der for eksempel ikke er fare for liv, ære og velfærd eller overtrædelse af ligebehandlingsregler, er kravene til arbejdets indhold efter lov om seniorjob opfyldt”.

En enkelt mødedeltager i Ankestyrelsen var uenig i flertallets afgørelse. Mødedeltageren mente, at der i processen ikke i tilstrækkelig grad var taget hensyn til grafikerens “kvalifikationer, interesser og forudsætninger”.

“Retten til seniorjob bliver udhulet og udskudt og omgærdet med utryghed. Det er ikke rimeligt”, siger Ingrid Stage.

KOMMUNER SMIDER GULD PÅ GADEN

“Det er en falliterklæring at sætte en klassisk filolog til at slå græs og klippe hæk”, siger DM’s formand, Ingrid Stage.

Bornholms Regionskommunes tilbud til Peter Fink om et seniorjob som ufaglært parkmedarbejder er langt fra enestående.

For et par år siden vakte det opsigt, da Fanø Kommune satte en 58-årig grafisk designer til at feje gader, rense busskure og samle skrald. Prosa lagde sag an mod kommunen, men tabte sagen gennem flere instanser, senest i Ankestyrelsen i foråret, hvor et flertal af nævnets medlemmer vurderede, at Fanø Kommune var i sin gode ret til at sende grafikeren på gaden.

“Uanset de juridiske aspekter i loven er det en falliterklæring, hvis kommunerne ikke er i stand til at bruge mennesker med gode uddannelser”, siger DM’s formand, Ingrid Stage.

“Der er masser af kommunale opgaver, der trænger til at blive løst, og

hvor de akademiske færdigheder ville gøre gavn. Jeg tror ikke på de kommunale forsikringer om, at opgaverne ikke er der. Jeg tror desværre, at det handler om at spare penge”.

Seniorjob udskudt

Siden januar i år har Folketinget med loven om arbejdsmarkedsydelse skåret kraftigt ned på lediges ret til seniorjob.

Hidtil har retten til seniorjob været knyttet til den såkaldte falddato, altså den dag, hvor retten til dagpenge løb ud. I dag kan ledige ikke få et seniorjob, før de har opbrugt både dagpengereetten og retten til arbejdsmarkedsydelse. Ydelsen er på 60 pct. af dagpengesatsen for personer uden forsørgerpligt for hjemmeboende børn eller omkring 10.500 kr. om måneden.

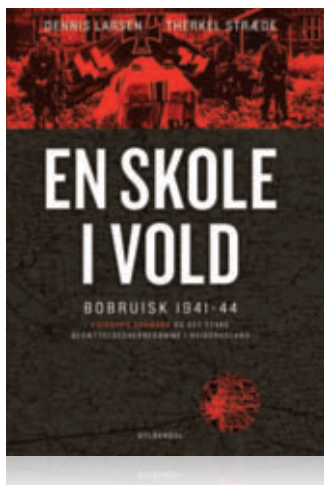
For nogle ledige betyder de nye regler, at retten til seniorjob bliver udskudt i op til et år og tre måneder.

DM’s formand, Ingrid Stage, mener, at retten til seniorjob gradvist har fjernet sig fra de gode intentioner i loven.

“Loven om seniorjob var en god idé, som tog hensyn til det faktum, at ældre ledige har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet igen. En ledig med under fem år til sin efterløn skulle være sikret et fornuftigt job til en overenskomstmæssig løn. Nu ser vi, at retten til seniorjob bliver udhulet og udskudt og omgærdet med utryghed. Det er ikke rimeligt”, siger Ingrid Stage. <<

“Uanset de juridiske aspekter i loven er det en falliterklæring, hvis kommunerne ikke er i stand til at bruge mennesker med gode uddannelser”.

“Danske SS-frivillige blev allerede tidligt involveret i forbrydelserne imod civilbefolkningen”.

HISTORIE

En skole i vold

Therkel Stræde og Dennis Larsen
Gyldendal, 2014, 392 sider, 349,95 kr.

Danskere, som i 1942 og 1943 meldte sig til det nazistiske Fri-korps Danmark, kom først til rekrutuddannelse, derefter til fronten. I bogen dokumenterer Dennis Larsen og Therkel Stræde danskernes andel i de ofte ubeskriveligt brutale forbrydelser. For at forstå, hvordan unge danske frivillige – nazister og andre – kunne involvere sig i så hæmningsløs voldsudøvelse, må man se på den større sammenhæng: Hvad var det for et miljø, de kom til i “østområderne”? Forfatterne beskriver i bogen usminket den politik, som udgør forståelsesrammen for fri-korpsfolkernes virke og indskoling i den “voldskultur”, som gennemsyrede det tyske herredømme i de besatte sovjet-områder.

KOMMUNIKATION

Ledere, der taler – taler, der leder

Jonas Gabrielsen og Mette Møller
Frydenlund, 2014, 166 sider, 249,00 kr.

En ledertale er det ultimative redskab til at inspirere, motivere og skabe klarhed om virksomhedens eller organisationens retning – og det bedste kommunikationsredskab, du har! Bogen sætter spotlyset på den gode ledertale – både som retorisk genre og som et konkret redskab for direktøren, bestyrelsesformanden og andre ledere og kommunikatører. Bogen illustrerer og diskuterer, hvorfor og hvordan ledertalen med fordel kan betragtes som et led i organisationens strategiske kommunikation. Bogen rummer både teoretiske og praktiske bidrag, og den er den første af sin slags i Danmark – skrevet af danske ledere, retorikere, kommunikationsrådgivere og forskere.

SAMFUND

Folkestyrets rugekasser – Frivillige foreninger og demokrati

Michael Böss (red.)
Aarhus Universitetsforlag, 2014, 196 sider, 199,95 kr.

I Danmark har vi en lang tradition for folkelig oplysning gennem deltagelse i frivillige foreninger. Historisk har de været med til at skabe aktive medborgere og gensidig forståelse samt solidaritet og tillid på tværs af sociale skel. Men er vi i dag måske mere til coffee to go, fitness og Facebook end til folkekøkkener, fodboldstævner og fællesskab? Det diskuterer en række forskere og foreningsrepræsentanter. Forfatterne bevæger sig tilbage gennem foreningslivets historie, undersøger betydningen af frivillighed i dag og peger på, hvordan frivillige foreninger på nye præmisser og i andre former fortsat kan gavne det danske samfund.

SOCIALHISTORIE

Opvækst på Bispebjerg i 1940'erne og 1950'erne

Johan Klinge Sørensen
Mellemgaard, 2014, 220 sider, 220 kr.

Med udgangspunkt i forfatterens barndom og ungdom

tegnes et portræt af en københavnsk bydel, der i hovedsagen blev bygget mellem 1930 og 1950, hvor den endte med at have små 80.000 indbyggere. Portrættet er i sit udgangspunkt selvbiografisk og berører centrale problemer omkring børn og unges opvækstvilkår i et arbejderkvarter, som også var præget af selvstændige erhvervsdrivende, akademikere og mellemfolksfolk.

PÆDAGOGIK

Den etiske efterspørgsel – i pædagogik og uddannelse

Ane Qvortrup, Dion Rüsselbæk Hansen og Marianne Abrahamsen (red.)

Klim, 2014, 178 sider, 249 kr.
Vi er vidner til nye aktualiseringer af etik inden for pædagogik og uddannelse. Nye grænser sættes, og gamle grænser udviskes – blandt andet som følge af reform- og moderniseringstiltag. Det skaber på den ene side nye etikker på alle niveauer i uddannelsessystemet, for-

di indholdet af og begrundelserne for, hvad der rangerer som mest nyttigt og etisk korrekt, ændres. På den anden side skaber det nye etiske problemstillinger for de professionelle. Antologien illustrerer, hvordan de etiske aktualiseringer tager sig ud i forskellige pædagogiske og uddannelsesmæssige praksisser, og hvordan pædagoger, lærere og ledere må forholde sig til nye etiske dilemmaer og paradokser.

MATEMATIK

Matematik – ide og indsigt, bind 1-3

Mogens Nørgaard Olesen
Hans Reitzels Forlag, 2014, hhv. 576, 1.016 og 640 sider pr. bind, hhv. 600, 650 og 550 kr.

“Matematik – ide og indsigt” er et helt nyt, moderne og pædagogisk lærebogssystem i matematik i tre bind. I moderne økonomisk teori, statistik og økonometri benyttes matematik både som et regneteknisk hjælpemiddel og som et sprog, der er velegnet til at udtrykke, præcisere og tydeliggøre begrebsdannelser inden for fagene. Bogens klare og logiske formuleringer gør det muligt at udnytte den metode og stringens, som kendetegner matematik og matematisk tankegang.

Arkæolog Jeanette Varberg er årets modtager af DR's Rosenkjærpris

Arkæolog får DR-pris

Igen i år bliver et DM-medlem hædret med DR's Rosenkjærpris. Arkæolog Jeanette Varberg får prisen for sin særlige evne til at formidle viden om krig og handel, fra tiden før skriftens opfindelse.

Nyheden om de 23 blå glasperler ramte for nylig forsiden af Politiken i et brus af oplevelse og indlevelse. Oldtidens danske kvinder gik med smykker fra det nuværende Irak, Syrien og Egypten. Danmark indgik i et stort netværk af handelsveje, og vi var globale, før vi lærte at skrive, og længe før vi blev kristne.

Forskeren bag fortællingen om glasperlerne hedder Jeanette Varberg, og historien om de gådefulde smykkesten er blot et af mange eksempler på den 36-årige arkæologs evne til at gøre fortiden levende. Til november modtager hun DR's Rosenkjærpris.

“Jeg er simpelthen så stolt og glad over at få den pris”, siger Jeanette Varberg, der er mag.art. i arkæologi og museumsinspektør.

Lært af kolleger

Rosenkjærprisen er ikke kun hendes egen fortjeneste, understreger hun.

“Æren tilfalder også mine kolleger på de danske museer. Vi museumsfolk er blevet meget opmærksomme på, at vores viden skal formidles andre steder og på andre måder, end det sker i vores udstillingslokaler. Vi bruger tid og kræfter på opgaven, og vi er blevet dygtige til at gøre fortiden nær-

værende og til at skabe identifikation gennem fortællinger om menneskers skæbne i forskellige tidsaldre. Formidling er i høj grad også et håndværk, og jeg har lært utrolig meget af mine kolleger”.

Lydhøre danskere

Jeanette Varberg er en del af udstillingsteamet bag det nye Moesgaard Museum og faginspektør med ansvar for bronzealderudstillingen. Hun har tidligere været med til at udgrave en bronzealderborg i Kroatien, og hun har deltaget i Galathea 3-ekspeditionen i Papua Ny Guinea, hvor hun stod for udgravningen af et 1.000 år gammelt skelet på øen Mbuke.

I foråret udkom hendes bog “Fortidens slagmarker – Krig og konflikt fra stenalder til vikingetid”, hvor hun hævder, at krig kan fungere som en motor i et samfunds udvikling.

“For mig er forskning og formidling tæt forbundne. De nye vinkler, de nye fortællinger kommer af ny viden, og danskerne vil gerne høre de gode historier. Der er ikke noget at betænke sig på, hvis man som forsker har en god historie. Folk er lydhøre og videbegærlige og også taknemmelige. Det er i hvert fald min erfaring”. <<

ROSENKJÆRPRISEN

Rosenkjærprisen er opkaldt efter magister Jens Rosenkjær, der var foredragschef i DR frem til 1953. Prisen overrækkes hvert år til en forsker eller en kulturpersonlighed, der “har vist evner for at gøre et vanskeligt stof tilgængeligt for et bredere publikum i en forståelig og levende form”.

Prisen på 50.000 kroner bliver overrakt arkæolog Jeanette Varberg den 23. november på P1liveX, P1's nye vidensfestival. Jeanette Varberg vil ligesom sine prisbelønnede forgængere dele ud af sin viden i en serie programmer på P1. Det sker i 2015.

Sidste års modtager af prisen var geolog og grønlandsfarer Minik Rosing, og året før tilfaldt prisen dna-professor Eske Willerslev. Deres Rosenkjær-foredrag kan høres direkte fra DR's hjemmeside. Skriv: www.dr.dk/rosenkjaer.

ENGLAND DYREST AT STUDERE I

Danmark er et af kun 10 lande i Europa, hvor det endnu er gratis at tage en universitetsuddannelse. Det dyreste land at studere i er England, hvor studieafgifter kan løbe helt op i 11.000 euro om året.

Det viser en aktuel opgørelse, som

Europa-Kommissionen netop har offentliggjort. Andre dyre lande at være studerende i tæller Irland, Italien og Litauen. I Tyskland har alle delstater til gengæld afskaffet studieafgifter, selv om der i 2007 blev åbnet for muligheden.

MUSEUMSFORSKNINGEN FÅR MILLIONER

Mens humanistuddannelserne er under beskyldning i regeringens store dimensioneringsplan, er de store private pengetanke hos Carlsberg og Velux i fuld gang med at opruste på forskningen. Ny Carlsbergfondet har med tidligere direktør for Statens Museum for Kunst, kunsthistoriker Karsten Ohrt ved roret givet 22,5 millioner kroner over de næste tre år til postdocer på landets kunstmuseer. Det sker i samarbejde med universiteterne. Også Velux-fondene har grebet til lommerne og giver 12,5 millioner til forskning på museerne.

“Et kunstværk kan medvirke til at skabe en følelse af samhørighed eller gensidig betydning og bevæge os til at gøre noget sammen. Kunst er dermed en nøgle, og videnskab et redskab til at sikre mennesket en vidunderlig fremtid på jorden”.

Geologiprofessor Minik Rosing og kunstner Olafur Eliasson i fælles kronik i Politiken 26. oktober om “Isen, kunsten og menneskets gang på jord”

Ligestilling – om 81 år

Danmark ligger på femtepladsen, når det gælder ligestilling i 142 lande mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet. En ny undersøgelse fra World Economic Forum (WEF) placerer Danmark umiddelbart efter Island, Finland, Norge og Sverige. På globalt plan ser det mindre godt ud. Her må kvinderne vente helt til 2095, før der vil være lige vilkår på fire nøgleområder: Uddannelse, økonomisk deltagelse, politik og sundhed.

GLEMMER DU? SÅ SNUP EN KOP KAKAO

Kakaopulver forbedrer ældres hukommelse. Et forsøg foretaget af forskere fra Columbia og New York University dokumenterer, at indtaget af stoffet flavanol, som findes i kakao, måske kan være med til at bremse udviklingen af demens. Det skriver Videnskab.dk. Cirka 11 procent af den vestlige befolkning over 65 år rammes af demens, og risikoen stiger kraftigt med alderen.

VORES VIGTIGSTE KOMPETENCE ER, AT VI HAR STYR PÅ DINE KOMPETENCER

SOM STUDIEMEDLEM I DM OG MA FÅR DU:

Fagligt fællesskab. Værdifulde kurser og arrangementer. Karrierevejledning og juridisk rådgivning både til studiejob og som færdiguddannet. Økonomisk sikring ved ledighed. Rabat på fitness, forsikring, bank, aviser, bøger, mad, rejser.

**MELD DIG IND PÅ
CANDPORTALEN.DK**

me dm

MA MAGISTRENS A-KASSE
DM DANSK MAGISTERFORENING

Mælke- vejens sorte hul – min nye ven

150 unge må afvises ved døren. 550 får klemt sig indenfor til en lørdag aften i selskab med en af verdens førende fysikere. Science & Cocktails serverer endnu en forrygende oplevelse, hvor hård naturvidenskab får en blød indpakning i Byens Lys på Christiania. Aftenens populære emne? Sorte huller og strengteori.

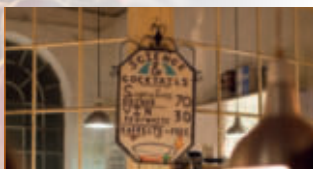
Andrew Strominger, førende forsker i teoretisk fysik, underholder med skarpe tanker og bløde streger i Byens Lys på Christiania.

» **Jeg tænkte nok**, at der var noget galt. Har pluklæst om det – og fornemmet det. Vi roterer i sindssyg høj hastighed omkring et sort hul. Lige midt i Mælkevejen er der – ingenting.

Omkring mig i halvmørket tager publikum forbløffende godt imod nyheden. Som om de vidste det i forvejen. Jeg kan se deres ansigter i lyset fra scenen. De ser glade ud, afslappede,

uden de sædvanlige *uf det ber er svært-panderynker*, som man kan studere i alverdens auditorier. Deres gennemsnitsalder når næppe op på 30 år. Emnet kunne ellers godt fortjene et par rynker. Sorte huller, strengteori, universets uendelighed, partikelfysik og Einstein.

“De grundlæggende naturlove, sådan som vi forstår dem i dag, er både

SCIENCE & COCKTAILS

Science & Cocktails er på fem år vokset i popularitet fra 30-40 tilhørere i en galleribar i Gothersgade til i dag, hvor 550 pladser i Byens Lys på Christiania ofte er for få. Initiativtager Jácome Armas modtog i år Danske Videnskabsjournalisters Geniuspris for sin evne til “at samle forskere og publikum i en afslappet atmosfære, der giver rum for livlige diskussioner af videnskabelige emner”.

Næste begivenhed den 18. november handler om epidemier fra den sorte død til ebola.

Læs mere på www.scienceandcocktails.org

SOFIE CARSTENSEN

Biologistuderende på Københavns Universitet, tilhører kernegruppen af frivillige hjælpere, selv christianit.

“For mig er det vigtigt, at videnskab kan formidles i et afslappet, gratis forum. Vores oplægsholdere er vanvittig dygtige forskere, som samtidig kan formidle deres viden med humor. Det er eksperimenterende, og det er sjovt. Jeg har boet på Christiania et år og har fået en stor kærlighed til Byens Lys. Stedet viser Christianias andet ansigt som et åbent, kreativt og konstruktivt sted”.

ufuldstændige og ulogiske”, siger Andrew Strominger med et smil. Som om det skulle være en trøst. Som om det ikke var slemt nok med hullet i Mælkevejen.

Verden ifølge en tændstikmand

Strominger er en af verdens absolut førende forskere inden for teoretisk fysik og årets modtager af Dirac medaljen. Hans speciale er sorte huller og strengteori. Han er også en velopløst mand med tør humor og fir-kantede briller. Hans slideshow består mest af tegninger med tændstikmænd, som han selv har tegnet. Nu står han på scenen i biografalen Byens Lys på Christiania og ser lige så afslappet ud som sit publikum.

“I et sort hul er der ingenting”, siger han og samler hænderne.

“Der er faktisk mindre end ingenting. Der er ikke engang plads, som ingenting kan være i. I et sort hul er der ingenting-ingenning”.

Klogt nok har han undladt at tegne et sort hul.

Publikum lytter. Deres ansigter er stadig fornøjede.

Naturvidenskabernes krise findes ikke – ikke her, ikke i aften. Science & Cocktails tiltrækker ikke blot masser af unge mennesker, men også forskere i absolut verdensklasse.

Tidligere på året har Field-medaljevinder Cédric Villani fortalt om matematikkens indflydelse på vores hverdag, og professor Richard Wiseman er rejst fra Hertfordshire på sit første besøg i København for at fortælle om psykologien bag overbevisninger, det overnaturlige og følelsen af held. Alene i år har 13 arrangementer givet et videnskabeligt blik på så forskellige emner som fx bevidsthed, smagen umami, lykke, insektsamfund, komplekse netværk, kvantemekanik og kaos og kompleksitet i naturen.

Mod nye horisonter

Nede på scenen beviser Andrew Strominger, at han er virkelig god til at tegne Einstein. En forskrækket Einstein ser sig selv i spejlet, men kan ikke se sit spejlbillede, fordi han bevæger sig væk fra spejlet med mere end lysets ha-

ANDREW STROMINGER

Professor, forsker i teoretisk fysik, modtager af Dirac medaljen 2014, leder af Center for the Fundamental Laws of Nature på Harvard University, habil håndtegner og lun fætter.

“Her er en helt speciel stemning. Her er hyggeligt, her er sjovt, og her er en masse unge mennesker, der vil bruge deres lørdag aften på at høre mine tanker om verden og naturlovene. For mig er det en stor tilfredsstillelse – og en stor udfordring – at formidle min viden til mennesker, der kommer med et åbent sind uden måske at have nogen stor forhåndsviden. Og så er arrangørerne af Science & Cocktails inspirerende mennesker at tilbringe tid sammen med, og de giver mig mad og drinks. What’s not to like?”

stighed. Derefter formulerer Einstein reglen om, at intet kan rejse hurtigere end lysets hastighed. Publikum griner.

Her er en god varme. Strålevarmen fra 300 mennesker sørger for at holde temperaturen oppe sammen med en enorm brændeovn. Ovenpå sidder andre 250 tilskuere og ser det hele på direkte videotransmission. Det var dem, der troede, at det var tids nok at dukke op, en halv time før Science & Cocktails begyndte.

Foreløbig er her mere science end cocktails, selv om jeg godt kunne trænge til en forfriskning, for nu er

Andrew Strominger nået til begivenhedshorisonten, hvis struktur er et uløst problem for fysikken ligesom foreningen af kræfter og partikler, universets opståen og kvantestrukturen i sorte huller.

“Et af problemerne med et sort hul er, at vi ikke kan se det. Det fylder intet, men opsuger alt. Vi kan regne på det matematisk, og vi kan observere dets effekt på andre himmellegemer, men et sort hul er i sig selv usynligt”, forklarer Strominger.

Alligevel kan et sort hul have en størrelse, men det handler om afstan-

MARTIN KUF AHL

Cand.scient. i nanoscience, Københavns Universitet, aftenens kameramand, der sørger for transmission til overetagen. Tilhører kernegruppen af frivillige hjælpere. I alt bruger omkring 30 frivillige hjælpere deres tid på Science & Cocktails.

“Med Science & Cocktails prøver vi at gøre videnskab til en del af en kulturel begivenhed. Det er lykkedes at gøre solid videnskab tilgængeligt for et bredt og interesseret publikum, der ikke nødvendigvis ville opsøge foredrag, der bliver afholdt i et støvet auditorium inden for universitetets mure, og samtidig giver vi også akademikere mulighed for at mødes med folket uden for elfenbenstårnet. Forskellige typer mennesker mødes her og har det hyggeligt sammen”.

>>

JÁCOME ARMAS

Ph.d. i teoretisk fysik fra Niels Bohr Institutet, postdoc på University of Bern, idémand bag Science & Cocktails.

“Formålet med Science & Cocktails er at skabe en åben og attraktiv platform for ekstremt dygtige danske og udenlandske forskere, som får lejlighed til at formidle deres forskning på en afslappet, uformel og underholdende måde til et publikum, der er blandet. Det er nødvendigt at dekonstruere de akademiske omgivelser, hvis man vil nå de unge, og derfor lader vi os inspirere af kunst i præsentationen. Jeg fik ideen til Science & Cocktails for fem år siden, da jeg var i gang med min ph.d. i teoretisk fysik på Niels Bohr Institutet og samtidig arbejdede i et galleri med bar i Gothersgade. Dengang var jeg i kontakt med projektet Teori og Praksis, hvor kunst og videnskab mødtes – det eksisterer desværre ikke mere – og de bad mig om at være videnskabelig kurator. Så ideen er ikke en kopi eller versionering, den findes kun her i København. Jeg er virkelig stolt over, at vi er nået så langt ad frivillighedens vej, og at vi kan invitere modtagere af Nobelpriser og Field-medaljer til at formidle deres forskning. Jeg er netop begyndt på en ny postdoc på Albert Einstein Center for Fundamental Physics på University of Bern, men jeg håber på, at jeg en skønne dag kan vende tilbage til København og gøre Science & Cocktails kendt internationalt og udbrede formen til andre lande”.

“Hvis I tænker over det lige så længe, som jeg har gjort, vil I også blive forvirrede”.

Professor Andrew Strominger

den mellem hullet med ingenting-ingenting og den radius, hvor lyset lige akkurat kan slippe væk. Astrofysikere kalder den for Schwarzschild-radius eller begivenhedshorisonten. Strominger har tegnet en trag.

Hawkings formel

Utroligt, så stille 300 mennesker kan sidde. Bortset fra en enkelt råber, der er virkelig glad for Stromingers pointer og indimellem bobler over af begejstring, er koncentrationen i salen høj.

Vi er 32 minutter inde i foredraget, da Strominger præsenterer sit oplægs første formel – Stephen Hawking har regnet den ud. Den involverer et S for et sort huls entropi, som fortæller, hvor meget information hullet indeholder, et k for Boltzmanns konstant, som man også bruger i termodynamikken, og et lp, som ikke er et pladeformat, men den såkaldte planck-længde og et uhyre lille tal, som illustrerer problemet med at kombinere tyngdekraft og relativitetsteori, og endelig et A, som er arealet af det sorte huls begivenhedshorisont. Strominger kalder formelen for en af verdens fem vigtigste formler.

Jeg kigger længe på den. Så trækker jeg ned mod baren.

Tomt-tomt og fyldt-fyldt

Bagest i salen er der levende lys og stilstand. Tre bartendere i hvide kitler sidder på bardisken og følger ivrigt med i Stromingers vandren på scenen, mens han med fagter og tændstikmænd forsøger at skubbe tyngdekraft og partikelfysik sammen til noget begribeligt.

Jeg forstår, at en cocktail ikke er inden for min begivenhedshorisont lige nu.

På væggen bag Strominger står der nu en lille tændstikmand og skræver

på to bobler med et ben på hver. Han kan næsten ikke stå. Den er nemlig gal med de sorte huller. De er både og på en måde, som tændstikmanden ikke kan forstå.

På den ene side er et sort hul det enkleste, der findes, for ingenting-ingenting er enkelt-enkelt. På den anden side er de sorte huller pakket med informationer, faktisk fyldt af så meget stof, at alle Googles computerbites kan indeholdes i en billiontedel af en billiontedel af en millimeter.

Derfor skræver tændstikmanden mellem to måder at beskrive verden på. Et sort hul er tomt-tomt. Et sort hul er fyldt-fyldt.

“Hvis I tænker over det lige så længe, som jeg har gjort, vil I også blive forvirrede”, siger Strominger. Det tror jeg uden videre på.

Heldigvis er han en venlig mand og tilbyder en sammenligning, som tanken kan hvile på.

“Kan I huske de billeder, man kunne se i gamle dage i panoramaer? Man vidste godt, at de kun havde to dimensioner og sad på en skive, men når man kiggede ind i apparatet med begge øjne, var billedet tredimensionelt”.

Lad os springe mellemregningerne over. Tomt-tomt og fyldt-fyldt er måske slet ikke modsætninger, forklarer Strominger, men kunne tænkes at være to forskellige måder at beskrive et sort hul på.

Min nye ven

Pludselig er det slut, og salen klapper vildt. Der er spørgsmål, der er svar, der er diskussion, der er begejstring. Og der er en cocktail i min hånd, rygende kold af tøris, velvilligt placeret af en hvidkitlet frivillig, som senere viser sig at hedde Sofie Carstensen og være studerende på biologi. Nu dukker fotografen op. Han in-

sisterer også på at give en cocktail. På scenen er der levende musik. Bandet hedder The Magnetic Eagle og spiller ifølge programmet rock/pop/funk/dance/death industrial/disco/indie/experimental. Også svært flertydigt. De er fire på scenen, men nøjes med at optræde i tre dimensioner.

Uden for Byens Lys er aften blevet til nat, og luften er kølig. Jeg googler hullet i mælkevejen. Det vejer tre millioner gange så meget som Solen. Dets enorme masse holder hele vores ga-

lakse sammen. 200 milliarder stjerner spredt over 100.000 lysår. Alt sammen trukket på plads af et sort hul i Mælkevejens centrum.

Logisk eller ej, tomt-tomt eller fyldt-fyldt, gemt bag begivenhedshorisonten og skjult for vore øjne, men ikke for vore formler. Jeg fornemmer, hvad jeg ikke forstår. Uden det sorte hul ville vi alle sammen være alvorligt på spanden.

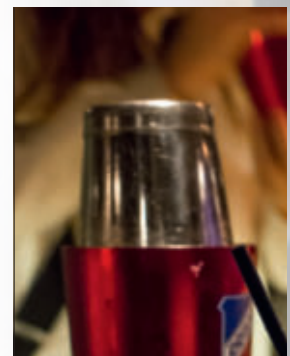
Det sorte hul er min nye ven. <<

NOAH WEISS

Ph.d.-studerende på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet, tilhører kernegruppen af frivillige og er blandt andet med til at finde og invitere forskere, er aftenens vært på scenen.

“Fysik og andre naturvidenskaber kan være svære at kommunikere. Vi vil udfordre tilhørerne ved at lade ekstremt dygtige forskere formidle deres viden på en afslappet, uformel og underholdende måde. Forskerne, vi inviterer, skal være videnskabeligt og fagligt velfunderede, dygtige formidlere og samtidig være interessante for offentligheden. Tit har vores gæster haft en så overvældende positiv oplevelse, at de selv foreslår nye oplægsholdere”.

BLACK HOLE COCKTAIL

Barchef og mixolog Rob Collings afslører for læsere af Magisterbladet opskriften på aftenens absolutte vindercocktail: “Sort Hul”. Den forsvandt ret hurtigt fra barens begivenhedshorisont, men kan mikses derhjemme, mens man underholder sine gæster med seneste nyt om Boltzmanns konstant.

- 6 cl Goslings Black Seal-rom
- 2 cl friskpresset lime
- 2 cl farinsirup
- 0,5 cl friskpresset ingefærsaft

Det hele rystes grundigt og serveres med is.

Hos GF er det
kunderne, der deler
årets overskud.

Hvert år gør GF Magistrene bilskaderegnskabet op. Jo færre skader, jo større overskud og dermed penge retur til dig. I år fik vores kunder 2.298.668 kr. tilbage – det svarer til, at hver kunde fik 18 % af præmien tilbage.

Vil du også have bilforsikring med overskud?

Eller et godt tilbud på alle dine andre forsikringer? Så kontakt os.

Det gode selskab

KOMMUNER AFSÆTTER IKKE PENGE TIL LØN

Halvdelen af alle kommuner har ikke afsat midler til lønforhandlinger siden 2012, viser rundspørge blandt DM's tillidsrepræsentanter.

En stor andel af landets kommuner har mere end svært ved at leve op til den overenskomst, de har indgået med de akademiske fagforeninger, viser en rundspørge foretaget af Dansk Magisterforening.

I rundspørgen fortæller tillidsrepræsentanter i 37 ud af 85 kommuner, at deres ledelse ikke har afsat midler til lokale lønforhandlinger siden 2012 eller før. Og det er meget beklageligt, mener formanden for de offentligt ansatte magistre i DM, Peter Grods Hansen.

“Det er i direkte modstrid med intentionerne i overenskomsten. Her fremgår det klart og tydeligt, at kommuneledelserne har et ansvar for at prioritere, at der er midler til rådighed til den lokale løndannelse. Så Kommunernes Landsforening (KL) har tilsyneladende et problem, i forhold til hvad man siger og gør centralt, og så hvad der reelt sker lokalt, og det må vi få KL til at forstå. Det er jo et oplagt emne til de kommende overenskomstforhandlinger”, siger han.

Formanden for kommunernes lønudvalg, Høje-Tåstrups borgmester, Michael Ziegler, mener dog ikke, at KL har et problem.

“Det synes jeg overordnet ikke er tilfældet. Vi har meget fokus på, at vi stadigvæk har lokal løndannelse, og derfor holder vi også øje med, hvor meget den lokale løns andel er af den samlede lønsom i kommuner-

ne. Og vi kan se, at det selv igennem de hårde kriseår er lykkedes at fastholde andelen på det samme niveau som før krisen. Det er egentlig et ret godt resultat og viser, at kommunerne holder fast i den lokale løndannelse”, siger han.

Ifølge rundspørgen har kommunerne også svært ved at leve op til intentionen med årlige lønforhandlinger, men ifølge Michael Ziegler er det ikke afgørende for ny løns eksistens.

“Det afgørende er, at der bliver forhandlet løn, og om det så sker i form af et årshjul eller ad hoc, når der er behov for det, er ikke afgørende for mig”.

Magistre, der ikke får andel i de lokale lønkroner i form af tillæg, oplever i disse år en langsom udhuling af deres løn. Det er især tilfældet, hvis de er på sluttrin. Sammenholdt med prisudviklingen har disse magistre oplevet en negativ lønudvikling på

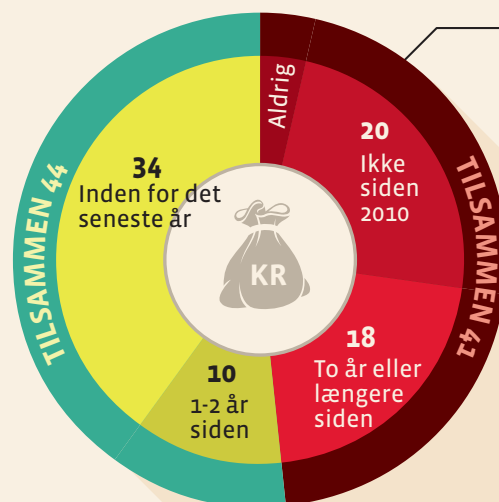
3,8 pct., og det er langt fra tilfredsstillende, mener Peter Grods Hansen.

“Konjunkturerne og reguleringsordningen bevirker desværre, at krisen i samfundet også afspejler sig i de offentlige lønninger, og vi kan aldrig være tilfredse, når vi taber i realløn. De generelle lønstigninger skal sikre reallønnen, det har altid været og er naturligvis fortsat DM's politik”, siger Peter Grods Hansen. <<

“Det er direkte i modstrid med intentionerne i overenskomsten”.

Peter Grods Hansen, formand for de offentligt ansatte magistre i DM

Hvornår var den seneste generelle lønforhandling?

I 41 ud af 85 kommuner er det to år eller længere siden, at der har været generelle lønforhandlinger.

“DET HÆNGER IKKE SAMMEN”

En af landets mest velhavende kommuner, Rudersdal, har ikke afsat penge til lønforhandlinger siden 2010. Kommunens ledelse må gøre op med sig selv, om den vil lønsystemet eller ej, siger tillidsrepræsentant.

Rudersdal Kommune er blandt landets rigeste, når det gælder borgernes indkomster. Men kommunen, der også har landets laveste kommuneskatteprocent, rutter ikke ligefrem med pengene, når det handler om at afsætte penge til lokale lønforhandlinger.

“På nuværende tidspunkt fungerer ny løn ikke. Der bliver ikke afsat penge til forhandlinger af tillæg, og det har ledelsen ikke gjort siden 2010”, siger miljømedarbejder og tillidsrepræsentant Sune Bach, der repræsenterer 43 magistre og jordbrugsakademikere.

I et enkelt tilfælde er det lykkedes ham at forhandle tillæg på plads, når der er blevet oprettet nye jobfunktio-

ner, eller når en medarbejder har været åbenlyst urimeligt aflønnet i forhold til andre kolleger.

“Jeg har enkelte gange bedt en chef om at indkalde til forhandlinger. Svaret har været, at det kan vi godt, men at der ikke er noget at forhandle om. Beskeden er, at lønbudgettet er fastfrosset”, siger Sune Bach.

Når det alligevel en sjælden gang er lykkedes for ham at hive et tillæg hjem, har det været, fordi en erfaren kollega med høj løn er stoppet, hvilket har givet et beløb at dele ud af til ansatte på lavere løntrin.

“Men den der med at sætte sig ned og tage en forhandling, hvor vi i princippet har alle medarbejderne i spil,

“Det er jo ikke altid let at skrive ned, at den ene medarbejder sådan set er flittigere end den anden og tager bedre fra”.

Bjarne Pedersen, kommunaldirektør i Rudersdal Kommune

her er der ikke noget at hente. Heller ikke til dem, der har ydet en særlig indsats, eller til kolleger, der har udviklet sig fagligt og fået nye kompetencer”, siger Sune Bach.

Og dermed fungerer ny løn ikke, konstaterer Sune Bach:

“Det hænger ikke sammen. Det er ledelsens opgave og ansvar at finde en måde at udmønte midler på. Hvis de igennem Kommunernes Landsforening sagde, at de ikke ønskede ordningen, kunne man forstå det og tage en forhandling om, hvad man så gør. Men hvis de ønsker eller accepterer lønsystemet, hvad de jo gør, så må de også finde pengene”.

Direktør: For bøvet

Kommunaldirektør i Rudersdal Kommune Bjarne Pedersen vedgår, at der har været småt med midler til lønforhandlinger de seneste år.

“Det tror jeg, alle ved og anerkender. Men jeg interesserer mig for, om den andel af midler, vi anvender til lokal løndannelse, er okay. Jeg har ikke noget aktuelt tal, men vi har i alle årene ligget væsentligt over landsgennemsnittet. Og det er jeg tilfreds med, for det er min ambition, at vi skal ligge på det niveau”.

Hvad siger tillidsrepræsentanterne?

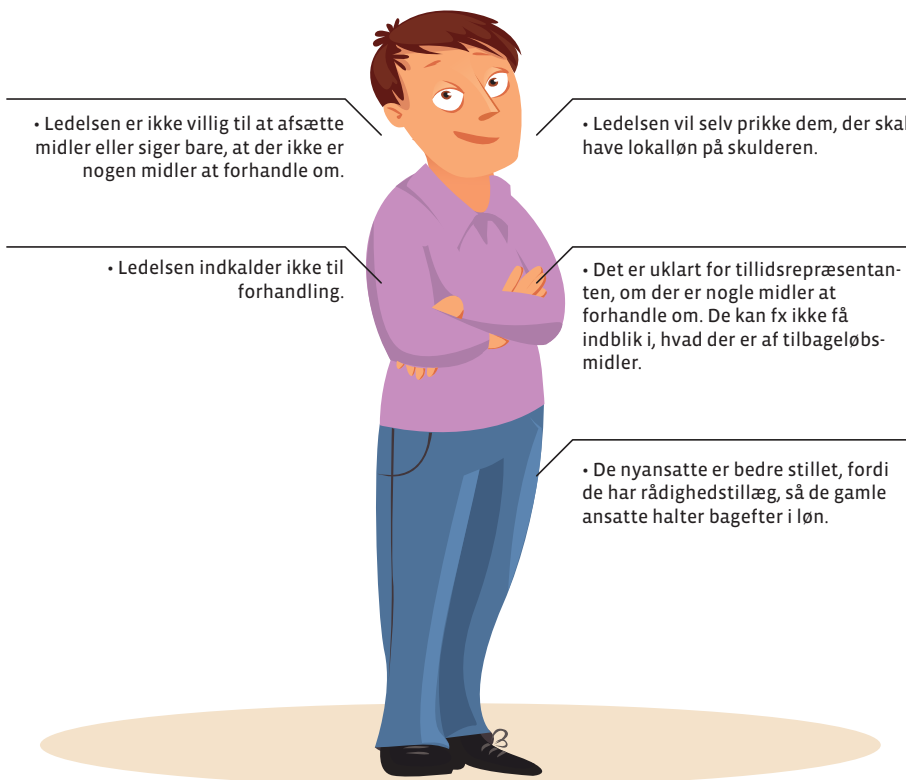
• Ledelsen er ikke villig til at afsætte midler eller siger bare, at der ikke er nogen midler at forhandle om.

• Ledelsen vil selv prikke dem, der skal have lokalløn på skulderen.

• Ledelsen indkalder ikke til forhandling.

• Det er uklart for tillidsrepræsentanten, om der er nogle midler at forhandle om. De kan fx ikke få indblik i, hvad der er af tilbageløbsmidler.

• De nyansatte er bedre stillet, fordi de har rådighedsstillæg, så de gamle ansatte halter bagefter i løn.

Rudersdal Kommune har skrevet under på overenskomsten og derfor også pligt til at finde penge til lokale lønforhandlinger, mener tillidsrepræsentant Sune Bach. foto: Henrik Petit

Heller ikke Bjarne Pedersen mener dog, at ny løn fungerer tilfredsstillende.

“Men det er der flere, der må tage ansvar for. Det er for bøvlet, forhandlingsystemet fungerer ikke rigtig godt. Folk er tilbageholdende, for der er for meget opmærksomhed på begrundelser for ny løn”.

Han peger fx på stemplet “fedterøvs-tillæg”, der har været med til at give ny løn et dårligt ry.

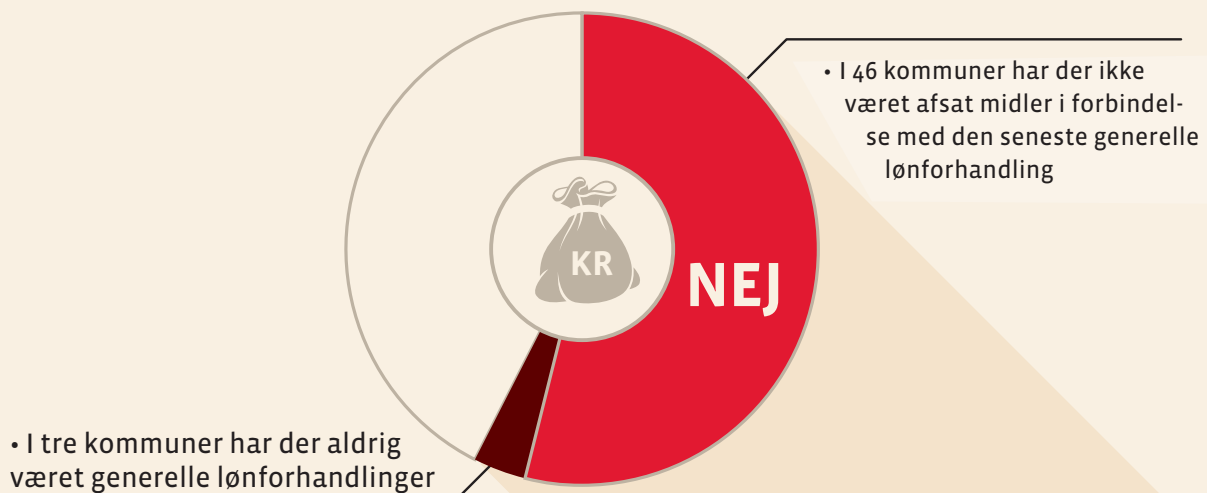
“Det har været med til at komplicere anvendelsen, for det fører jo til, at der skal være begrundelser, men det er jo ikke altid let at skrive ned, at den ene medarbejder sådan set er flittigere end den anden og tager bedre fra. Det er folk ikke interesserede i at få at vide, men det er ofte det, der kan begrunde lokal løndannelse. Så grundlæggende er der for få lønkroner i spil i øjeblikket, og desuden er

det stadigvæk for kompliceret at bruge ny løn”.

Og i sidste ende kommer det let til at handle om valget mellem to onder, siger Sune Bach.

“Der er jo steder, hvor man godt kan se, at hvis de sidder fem medarbejdere, og to af dem skal have mere i løn, ja, så sidder de nok kun fire kolleger bagefter. For sådan ser lønbudgettet ud”. <<

Har der været afsat midler til lokale lønforhandlinger?

TOMGANG I MIDTJYLLAND

Medarbejderne i Herning Kommune er lønmæssigt gået i stå. Frustreret tillidsrepræsentant efterlyser centralt fastsatte puljer til lokale forhandlinger.

Det giver ikke meget mening at tale om ny løn i Herning Kommune.

Det siger Eric Farley, der er tillidsrepræsentant for 33 magistre i den midtjyske kommune.

For bortset fra de beskedne lønstigninger, der som følge af reguleringsordningen er fastsat i de centrale overenskomster, er der siden 2010, med en enkelt beskeden undtagelse, ikke afsat midler til lokale lønforhandlinger.

Undtagelsen var i 2013, hvor ledelsen i Eric Farleys egen afdeling, Teknik og Miljø, afsatte 300.000 kroner til fordeling mellem 150 medarbejdere.

Tre magistre fik i den forbindelse varige tillæg i størrelsesordenen 10.000-15.000 kr.

Og det er ikke godt nok, mener Eric Farley, der har været tillidsrepræsentant siden 2007 og før da suppleant i en årrække.

“Det er jo ikke tilstrækkeligt, for der er virkelig mange dygtige kolleger, der gennem flere år ikke har fået nogen økonomisk anerkendelse for deres indsats”.

At kun tre fik tillæg, skyldes, at ledelsen insisterede på, at beløbsstørrelsen skulle være substantiel.

Men pengene burde have været spredt ud på flere kolleger, mener Eric Farley.

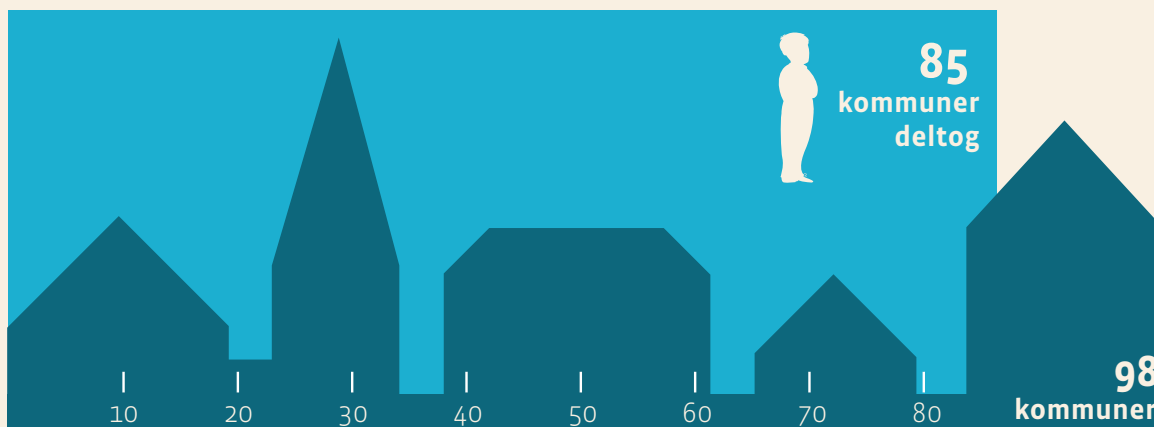
“Holdningen var, at man skulle belønne nogle ganske få, der havde ydet en særlig indsats. Men kommunen kunne sagtens honorere flere end de tre. Der er andre, der har ydet en særlig indsats, dygtiggjort sig og påtaget sig fagligt komplicerede opgaver. Så jeg mener, at man hellere skulle give en beskeden anerkendelse end ingen anerkendelse. 5.000 kr. kan trods alt også godt mærkes som en anerkendelse”, siger han.

“Da kommunens ledelse i 2010 var tvunget til at afsætte en sum, gjorde man det faktisk på en ordentlig måde, og der blev endog lagt et beløb oven i de centrale midler”.

Eric Farley, tillidsrepræsentant, Herning Kommune

Hvem deltog i rundspørgen?

Tillidsrepræsentanter i 85 af landets 98 kommuner er blevet spurgt om hvorvidt det nuværende lønsystem fungerer efter hensigten.

Herning Kommune har, i al den tid Eric Farley har været tillidsrepræsentant, fastholdt det samme lønbudget. Men nu er ledelsen begyndt at begrænse budgettet, siger han. Foto: Jesper Voldgaard

Savner øremærkede penge

Ifølge Eric Farley har der i Herning Kommune ikke været reelle nye lønmidler siden 2010, hvor en pulje til lokal løndannelse var fastsat i den centrale overenskomst. Og så længe der ikke er puljer, tror han ikke på, at ny løn kommer til at fungere.

“Da kommunens ledelse i 2010 var tvunget til at afsætte en sum, gjorde de det faktisk på en ordentlig måde, og der blev endog lagt et beløb oven i de centrale midler. De var til at snakke med. Min oplevelse er også, at ledelserne i de enkelte forvaltninger faktisk

gerne vil ny løn. Men for at det kan godkendes politisk, så skal der også være noget, der pålægger dem at finde midlerne”.

Økonomien i Herning Kommune er stramt styret, og medarbejderne i Teknik og Miljø har fået stillet i udsigt, at lønsummen på sigt skal ned. Dermed står medarbejderne over for valget mellem at gå ned i tid eller alternativt risikere afskedigelser.

Nedskæringerne har de ansatte også mærket på anden vis. Når en medarbejder går på pension, frigiver det sædvanligvis penge, fordi den, der ansæt-

tes som erstatning, ikke har samme anciennitet. Tilbageløbsmidlerne, som de også kaldes, har givet rum til at forhandle enkelte tillæg hjem. Eller det har de hidtil kunnet.

“Man har altid brugt tilbageløbsmidlerne, så længe jeg kan huske tilbage. Det nye er, at man ikke bruger dem. Man begrænser dem, og det er kun i sjældne tilfælde, at vi får fat i dem”. <<

EKSPERT: Der er penge til ny løn

Nok er kommunernes budgetter stramme, men derfor kan der sagtens findes penge til lønforhandlinger, siger professor i økonomistyring.

Hvis ny løn skal have en chance for at komme til at fungere, skal der i forbindelse med de centrale overenskomstforhandlinger afsættes puljer til lokale lønforhandlinger.

Sådan siger en lang række af DM's tillidsrepræsentanter i de danske kommuner. De er frustrerede over arbejdsgivere, der ikke afsætter midler til lokal lønudvikling, og lønforhandlinger, der af samme årsag foregår på skrømt.

“Ledelsen afviser ikke en lønforhandling, men siger så også, at der ikke er noget at forhandle om”, lyder en typisk kommentar.

Puljer i form af en udmøntningsgaranti bliver dog hverken i kommunerne eller i DM set som det middel,

der skal få den lokale løndannelse til at fungere efter hensigten.

Som kommunaldirektør i Rudersdal Kommune Bjarne Pedersen siger:

“Centrale lønpuljer er et helvede.

Der er alt for meget arbejde med at få fat i alt for få penge”.

Heller ikke Peter Grods Hansen, formand for de offentligt ansatte magistre i DM, støtter puljer.

“Akademikerne er traditionelt stærkere ved de lokale forhandlinger, så det vil ikke fremme vores lønudvikling, hvis midlerne bliver “hegnet ind”, og der på den måde reelt også bliver lagt loft over den lokale lønudvikling. Puljer virker jo begge veje: De sikrer, at der er midler at forhandle om, men

puljens størrelse begrænser også forhandlingerne”, siger han.

Tal fra Kommunernes Landsforening viser da også, at akademikerne hidtil har haft god gavn af ny løn. Hvor de lokale tillægs andel af nettolønnen i 2011 var 5,3 pct. for social- og sundhedsarbejdere og 8,8 pct. for kontor- og it-personale, var den for akademikere 14,6 pct. Og mens andelen for de to første grupper faldt mellem 2010 og 2011, steg den for akademikerne.

Et broget billede

Rundringningen til DM's tillidsrepræsentanter viser, at 46 ud af 85 kommuner i forbindelse med den seneste lønforhandling ikke afsatte midler til

Hvornår kan det bedst betale sig at forhandle løn?

Ifølge Per Nikolaj Bukh kan man med fordel time lønforhandlingen:

ENGANGSTILLÆG

“Hvis det drejer sig om engangstillæg, er det min klare fornemmelse, at det bedst kan betale sig at forhandle i slutningen af året. Budgetloven og det nuværende styringsregime betyder, at kommunerne altid vil have et mindre forbrug. I november og december måned vil kommunerne have en fornemmelse for det økonomiske råderum. Der vil kommunerne – også i år – komme i den situation, tror jeg, at man i virkeligheden har en del penge tilovers i forhold til budgettet. Og de får kritik, når de ikke bruger deres budget, så der vil man være i en god forhandlingsposition”.

VARIGE TILLÆG

“Hvis det er et generelt lønløft, man går efter, så bliver det så stor en klump, at man fra kommunens side vil ønske at have et forhandlingsmæssigt overblik, og så er man nødt til at tage diskussionen allerede i det sene forår, hvor man starter med at lægge budgetterne for det kommende år”.

“Økonomi er, med nogle få undtagelser, hvor man nærmest er ved at gå på røven, ikke årsagen til, at man ikke vil give penge til lokale forhandlinger”.

Per Nikolaj Bukh, professor, Aalborg Universitet

lokale lønforhandlinger. Omvendt afsatte 38 kommuner midler, og i 25 af de 46 kommuner, hvor der ikke var en pulje til lokale forhandlinger, lykkedes det alligevel tillidsrepræsentanten at forhandle tillæg igennem.

Ifølge arbejdsmarkedsforsker ved FAOS på Københavns Universitet, Nana Wesley Hansen, kan man ikke tegne noget entydigt billede af anvendelsen af lokal løn i kommunerne.

“Det er min opfattelse, at der stadigvæk er lokal løn, og at der stadigvæk bliver forhandlet, men da man droppede udmøntningsgarantien i 2010, blev billedet mere differentieret. Der er større variation, både kommunerne imellem og mellem faggrupper”, siger hun.

Og for mange tillidsrepræsentanter er det blevet besværligt at arbejde med ny løn.

“Arbejdsgiverne taler om, at lønnen er blevet sat fri, men en effekt er måske også, at det særligt for tillidsrepræsentanterne er sværere at finde ud af og afklare med ledelsen, hvad der er til forhandling. Situationen er nok den, at nogle tillidsrepræsentanter har udfordringer, og det tror jeg, man skal se i lyset af den generelle økonomiske situation i kommunerne, hvor man er bundet af budgetrestriktioner”.

Per Nikolaj Bukh, professor og ekspert i kommunal økonomistyring, peger også på, at den skrappe økonomistyring har lagt en dæmper på den lokale løndannelse.

“Der er jo forsvundet 60-80.000 stillinger i kommunerne hen over nogle år, så selvfølgelig er der skåret til”.

Et spørgsmål om prioriteringer

Han mener dog samtidig, at det ofte hørte argument om, at kommunerne ikke har råd til at give højere lønninger, er en sandhed med modifikationer.

“Når man går ind og kigger på kommunerne, så er billedet faktisk meget broget. En ting er det udgiftspres, der er i en kommune, men tallet siger ikke noget om, hvilken økonomi en kommune har til rådighed. Hvis du eksempelvis kigger i regnskaberne i den kommune, der ud fra traditionelle kriterier er værst stillet, Lolland Kommune, så vil du se, at økonomien faktisk er udmærket”.

Økonomiaftalen mellem kommunerne og Finansministeriet rummer ganske vist en meget stram sanktionspraksis over for kommuner, der ikke overholder den såkaldte serviceramme. Men især kommuner med befolkningsafgang og et mindre behov for at afholde service har luft i servicerammen, påpeger Per Nikolaj Bukh.

Det gælder eksempelvis på Lolland, hvor DM's medlemmer ifølge rundspørgen ikke har haft lønforhandlinger siden 2008.

“For en kommune som Lolland strammer servicerammen absolut ikke”, siger Per Nikolaj Bukh.

Et andet væsentligt nøgletal, når man skal vurdere kommunens mulighed for at give medarbejderne mere i løn, er likviditeten.

“Likviditeten svinger meget fra kommune til kommune. Den værst stillede kommune er Frederikshavn, og det er faktisk en af de få kommuner, der med god ret kan sige, at den absolut ikke har penge, hvorimod Lolland faktisk har en ganske fin likviditet. Og hvis du har en likviditet, der er over et par tusinde kroner per borger, og har du luft i servicerammen, så har du også råd til at afholde udgifter”, siger Per Nikolaj Bukh.

Ifølge Per Nikolaj Bukh kan økonomi faktisk sjældent alene bruges som argument for at holde lønningerne i ro. Det handler i lige så høj grad om prioriteringer.

“Hvis vi siger, at 50 magistre i en kommune hver fik 1.000 kroner mere om måneden, så er der faktisk tale om et forsvindende lille beløb. Det er jo nærmest symbolsk. Selvfølgelig er der råd til at give DM's medlemmer lønstigninger. Økonomi er, med nogle få undtagelser, hvor man nærmest er ved at gå på røven, ikke årsagen til, at man ikke vil give penge til lokale forhandlinger”, siger han.

Anciennitet eller præstationer

Ifølge Per Nikolaj Bukh kan en forklaring på de manglende lønforhandlinger være, at tillidsrepræsentanterne og arbejdsgiverne har forskellige opfattelser af, hvordan lønmidlerne skal anvendes.

“Det er mit indtryk, at fronterne nogle gange bliver trukket op. Hvis man som tillidsrepræsentant primært ønsker at anvende lønmidlerne til et generelt løft, så vil man sandsynligvis blive mødt af arbejdsgivere, som ikke ser anciennitet som afgørende, men tværtimod vil lade lønnen afhænge af folks præstationer”.

Og i tider med stram økonomi kan de forskellige opfattelser være ekstra tydelige.

“Havde kommunerne masser af penge, kunne de lettere sige: Okay, så høj en løn får medarbejderne ikke sammenlignet med det private erhvervsliv, så fred være med det, lad dem få 1.000 kr. mere om måneden. Men så vil vi til gengæld også have lov til at bruge resultatløse. Så får man begge dele. Men for tiden kan det være svært at forsvare begge dele, for det er nok en for stor procentdel”. <<

VIDENS- FESTIVAL 2015

12 timer med 20 af Danmarks bedste
formidlere på scenen i Den Sorte Diamant:

- ▶ **JOSEFINE KLOUGART** forfatter
- ▶ **LONE FRANK** forfatter og journalist
- ▶ **ANNE-CATHRINE RIEBNITZSKY** forfatter
- ▶ **LENY MALACINSKI** forfatter og journalist
- ▶ **ULLA TOFTE** leder af Golden Days
- ▶ **JAN GRARUP** fotograf
- ▶ **LASSE RIMMER** komiker, radio- og tv-vært
- ▶ **MAYA ILSØE** manuskriptforfatter („Arvingerne“)
- ▶ **ADAM PRICE** tv-vært, manuskriptforfatter („Borgen“) m.m.
- ▶ **KRISTIAN PEDERSEN** direktør for Institut for Rumforskning og Rumteknologi ved DTU
- ▶ **VINCENT HENDRICKS** professor i filosofi
- ▶ **UFFE ØSTERGAARD** fhv. professor i historie
- ▶ **KNUD ROMER** forfatter
- ▶ m.fl.

LØRDAG D. 21. FEBRUAR 2015
KL. 10.00-22.00

Arrangør: ▶ **RÆSON** ▶ **Dansk Magisterforening**
▶ **Det Kongelige Bibliotek**

WWW.RAESON.DK/VIDENSFESTIVAL
WWW.RAESON.DK/DM

RÆSON

Dimensioneringsdebatten raser

Uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen (R) varsler nedskæringer på uddannelser med stor ledighed. Det vil gå hårdt ud over universiteterne og især de humanistiske uddannelser. Magisterbladet giver et overblik over den danske debat, som i løbet af den seneste måned er vokset i styrke. Og på de næste sider et indblik i udviklingen på samme område i vores nabolande Sverige og Tyskland.

Oktober 2013

Regeringen nedsætter et kvalitetsudvalg, som skal gennemgå landets uddannelser.

November 2013

Regeringens nye kvalitetsudvalg med syv medlemmer kritiseres for at have for snævert fokus på samfundsøkonomi og erhvervsliv. Der er ikke én med ekspertise i undervisning eller pædagogik, lyder det.

Februar 2014

Sofie Carsten Nielsen (R) bliver ny uddannelsesminister.

Landets rektorer udmelder, at antallet af studiepladser skal afhænge af jobmuligheder.

Akkrediteringsinstitutionen har gennemgået 99 nye og 331 eksisterende uddannelser på universiteter fra 2010 til 2012, og af dem mangler ifølge Akkrediteringsinstitutionen knap halvdelen arbejdsmarkedsrelevans.

Marts 2014

Danmarks otte universiteter bliver enige om at regulere optaget, ud fra hvilke uddannelser der giver job.

April 2014

Kvalitetsudvalget præsenterer den første af tre rapporter med anbefalinger til et bedre uddannelsessystem. Udvalget peger på et mismatch mellem en række videregående uddannelser og beskæftigelsesmulighederne. Udvalget foreslår en højere grad af dimensionering på uddannelser, hvor der er risiko for overproduktion af dimittender.

September 2014

I kronik i Politiken skriver uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen, at hun vil begrænse antallet af studiepladser på uddannelser, hvor ledigheden er for høj. Hun foreslår følgende model:

- Uddannelsesgrupper med en ledighed på 2-5 procent over gennemsnittet skal reducere antallet af studiepladser med 10 procent.
- Uddannelsesgrupper med en ledighed på 5-7,5 procent over gennemsnittet skal reducere antallet af studiepladser med 20 procent.
- Uddannelsesgrupper med en ledighed på 7,5-10 procent over gennemsnittet skal reducere antallet af studiepladser med 30 procent.

Ministerens nedskæring svarer til et optag på knap 4.000 færre fra 2015 til 2017 på de studier, der over tid har vist sig at have mest ledighed. Hårdest ramt bliver universiteterne, der på tre år skal skære 2.363 pladser væk, og det er især de humanistiske fag, der står for skud. Uddannelser på sprogfag, æstetiske fag og medier og kommunikation hører alle til de områder, der skal optage 30 procent færre på kandidatstudiet.

Prorektor for Syddansk Universitet Bjarne Graabech Sørensen pointerer, at nedskæringen kan betyde, at hele uddannelser må lukke, hvis der bliver for få studerende.

Københavns Universitet pointerer, at nedskæringerne vil betyde, at 580 nuværende studerende, som har retskrav på en kandidatuddannelse, skal uddannes uden penge.

Oktober 2014

DM medvirker i stor demonstration mod nedskæringerne.

Regeringens dimensioneringsplan vil nedlægge 40 procent af de humanistiske uddannelser på Aalborg Universitet.

Uddannelsesministeren kritiseres politisk fra begge fløje for den fremlagte nedskæringsplan. Venstre og De Konservative kræver, at ministeren starter forfra.

Sofie Carsten Nielsen udmelder, at hun justerer sin plan for dimensionering. Uddannelsesinstitutionerne får et ekstra år til at indfase planerne, så nedskæringerne først er fuldt gældende i 2018.

En justering af planen løser intet, lyder det fra Danske Studerendes Fællesråd (DSF).

November 2014

Kvalitetsudvalget vil offentliggøre sin anden rapport, som koncentrerer sig om kvalitet og relevans i selve uddannelserne, og hvordan man kan styrke de studerendes læringsmæssige udbytte.

”Der er stadig en række uddannelser, hvor ledigheden efter endt uddannelse er alt, alt for høj. Ikke bare for en enkelt årgang, men år efter år efter år”.

Sofie Carsten Nielsen (R), uddannelsesminister

Ingen politiske indgreb mod svenske humanister

Der er stor risiko for overskud af humanister i Sverige frem mod 2030, viser en prognose. Men den svenske Riksdagen har ingen planer om at detailstyre de humanistiske uddannelser som herhjemme.

“Det årlige antal nyuddannede humanister beregnes at være større end arbejdsmarkedets behov under hele prognoseperioden. Dermed findes der risiko for overskud af humanister”.

Sådan lyder meldingen om svenske humanisters jobmuligheder i Sverige frem mod år 2030 i rapporten “Högskoleutbildningarna och arbetsmarknaden”, som den svenske styrelse Högskoleverket offentliggjorde i 2012.

Nyheden om en risiko for overskud af humanister i Sverige er altså ikke ny. Men mens den danske uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen (R) varsler politisk detailstyring af uddannelser, som oplever høj arbejdsløshed, så er det ikke aktuelt for den nye svenske minister for højere uddannelse og forskning Helene Hellmark Knutsson (S) at dimensionere visse uddannelser. Heller ikke humaniora.

“Der findes ingen signaler om, at vi skal sænke antallet af pladser på humaniora, fordi udsigterne på arbejdsmarkedet ser for dårlige ud. Vi har ikke sådanne forslag, og det indgår ikke i de budgetforslag, vi har lagt frem”, siger

Mikael Sundesten. Han er pressemedarbejder for den svenske uddannelsesminister, som i disse dage er i udlandet og derfor ikke til at få fat på.

Forskningsministerens statssekretær Anders Lönn pointerer, at eftersom der findes visse problemer med matchningen på arbejdsmarkedet, så skal der investeres yderligere på visse uddannelser.

“Disse bestræbelser skal ses som investeringer i tillæg til den normale fordeling og ikke som noget, der underminerer andre uddannelser, heller ikke de humanistiske”, skriver Anders Lönn i et svar til Magisterbladet.

Den svenske regering regulerer løbende antallet på visse professionsuddannelser, fx læge-, sygeplejerske- og ingeniørstudierne. Men ikke de humanistiske uddannelser. Det pointerer Anders Viberg fra den statslige styrelse Universitetskanslersämbetet (UKA), der blandt andet analyserer og kvalitetssikrer Sveriges uddannelser.

“Universiteterne og højskolerne får penge for hver enkelt uddannelsesplads. Så efterspørgslen styrer derfor i

princippet, hvor mange humanistiske uddannelser der oprettes”, siger Anders Viberg.

Prognose er ideologi

Siden studieåret 2007/2008 har tilgangen til de humanistiske uddannelser været ret stabil på mellem knap 43.000 og 49.000 studerende. I 2012/2013 startede 45.200 studerende på humaniora eller teologi i Sverige, som dermed ligesom tidligere år udgør 15 procent af det samlede udbud på videregående uddannelser.

At prognoserne i Sverige viser, at der vil blive overskud af humanister, er mere et spørgsmål om ideologi end om fakta. Det mener Bo Westas, som er “utredare” i fagforeningen DIK, der har 22.000 medlemmer, de fleste humanister, som arbejder inden for forskellige brancher som biblioteker, museer, sprog, turisme og kommunikation.

“Jeg har arbejdet i DIK i 18 år, og hvert år har jeg læst prognoser om, at Sverige uddanner for mange humanister. I så fald burde der i dag være me-

“Der findes ingen signaler om, at vi skal sænke antallet af pladser på humaniora, fordi udsigterne på arbejdsmarkedet ser for dårlige ud”.

Mikael Sundesten, pressemedarbejder for forskningsminister Helene Hellmark Knutsson (S)

get stor humanistarbejdsløshed, men det har vi ikke”, siger Bo Westas.

Blandt DIK's medlemmer er 2,5 procent arbejdsløse. For hele akademikerområdet i Sverige er arbejdsløsheden på 1,3 procent, viser seneste tal fra Akademikarns erkända arbetslöshetskassa (AEA), som har mere end 674.000 forsikrede medlemmer.

Bo Westas tror stik mod prognosen, at Sverige uddanner for få humanister, når man kigger fremad. Der er nemlig de seneste ti år sket et fald i antallet af forskere fra humaniora på 40 procent.

“I Sverige startede der sidste år 160 nye forskere under humaniora ud af 3.200 doktorander. Det er altså kun fem procent af de nye doktorander, som er humanister. Så det begynder at nærme sig en krise, når man kigger på manglen på forskere i humaniora”, siger Bo Westas.

Udbuddet undersøges

Kandidater fra humaniora og teologi i Sverige har sværere ved at opnå “etablerede stillinger” på arbejdsmarkedet end andre kandidatgrupper. Det fastslår den statslige styrelse Universitetskanslersämbetet i undersøgelsen “Etablering på arbetsmarknaden 2011” fra 2013.

For at være “etableret på arbejdsmarkedet” i Sverige skal månedsindkomsten være mindst 17.000 kroner, man må ikke have været i perioder, som indikerer arbejdsløshed, og man må ikke være defineret som studerende. Mellem 1997 og 2011 var andelen af “etab-

lerede” humanister på arbejdsmarkedet på mellem 47 og 60 procent i perioden 1-1,5 år efter endt eksamen, mens den for hele landet var på 67-83 procent.

Selvom hvert universitet og hver højskole i Sverige selv bestemmer, hvilke uddannelser de vil udbyde, så er der en tendens til øget politisk bevågenhed over uddannelsesområdet. I foråret 2014 nåede den netop afgående svenske borgerlige regering således før sin afgang ved september måneds riksdagsvalg at nedsætte et komitédirektiv om, at en arbejdsgruppe skal beskrive og bedømme udviklingen og sammensætningen i uddannelsesudbuddet på de 31 statslige universiteter og 12 private udbydere. Arbejdet skal være færdigt i oktober 2015. I direktivet står:

“For at muliggøre en analyse af, hvor godt sammensat uddannelsesudbuddet er, eksisterer der et behov for et samlet nationalt billede af, hvordan læreranstalterne har udformet deres uddannelsesudbud”.

Det fremgår dog også i direktivet for det nedsatte kommissoriarbejde, at der ikke er politiske planer om at røre ved universiteternes selvbestemmelse over, hvordan uddannelsesudbuddet skal være. Der står, at erfaringer viser, at en alt for centralt styret dimensionering af uddannelse ikke er effektiv.

“Regeringen anførte på den baggrund, at hovedprincippet om, at de statslige universiteter og højskolerne selv har ansvar for udformningen af uddannelsesudbuddet, bør bestå, og

at samarbejdet mellem universiteterne indebærer muligheder for en bedre dimensionering af uddannelserne”, lyder det.

Mikael Sundesten forklarer, at udgangspunktet for den nye socialdemokratiske ledede regering er, at flere skal have mulighed for at læse på en videregående uddannelse. Det er dog vigtigt, at nye studiepladser først og fremmest oprettes inden for de brancher, hvor der er stor mangel. Det gælder især lærere og sygeplejersker. Regeringen har derfor fremlagt et forslag om, at udbuddet på universiteterne de næste tre år øges med 14.300 pladser, heraf op imod 40 procent på prioriterede områder. De resterende 60 procent af nye pladser kan universiteterne selv bestemme indholdet af. <<

SVENSKES HUMANISTERS JOBSITUATION

- Knap 80 procent af alle, som tog en eksamen fra universitetet i 2009/2010, havde etableret sig på arbejdsmarkedet i 2011.
- Mellem 1997 og 2011 var andelen af humanister, der er etableret på arbejdsmarkedet, mellem 47 og 60 procent et til halvandet år efter endt eksamen, mens den for hele landet var 67-83 procent.
- Arbejdsløsheden blandt akademikere i a-kasse (674.000 personer) ligger i september måned 2014 på 1,3 procent. For humanister noget højere på mellem 2 og 2,5 procent.

Tyske humanister: langsomme startere med høj anerkendelse

Trods høj arbejdsløshed blandt nyuddannede tyske humanister foretages der ingen direkte politisk styring af studieoptaget syd for grænsen. På den lange bane ligger humanisters arbejdsløshed under gennemsnittet, og de nyder generelt høj anerkendelse.

Humanvidenskaber, menneskevidenskaber eller “Geisteswissenschaften”. I “tænkernes og digternes land” har disse fag en vægtig historie og tradition, der med Wilhelm von Humboldts idealistiske formel om “forskning i frihed og ensomhed” har fået enorm betydning for universitetsverdenen langt uden for Tysklands grænser. Alligevel står de tyske universiteter selvsagt i en anden virkelighed i dag, hvor de som alle europæiske universiteter er underlagt global konkurrence og et stort legitimationspres i forhold til offentlige midler. Derfor vækker den aktuelle danske dimensioneringsdebat heller ikke umiddelbar forargelse i Tyskland:

“Det er et absolut legitimt spørgsmål, om de producerede kandidater passer til arbejdsmarkedet”, siger Susanne Schilden, talskvinde for den tyske Hochschulrektorenkonferenz

(HRK), der som sammenslutning af alle universitære institutioner i Tyskland har en afgørende stemme i tysk politik og offentlighed.

“I Tyskland handler den fortløbende og vigtige debat især om balancen mellem akademiske uddannelser og uddannelser uden for universitetet. Hvilke studier er de rigtige for så store dele af en årgang – kan og skal alle akademiseres?” spørger Susanne Schilden retorisk.

“Dertil kommer spørgsmålet om afvejningen mellem generalister og specialister, samt hvorvidt det er muligt at opretholde høj kvalitet på trods af et stort optag af studerende”.

Den lange vej til jobbet

Med en arbejdsløshed blandt akademikere på knap 2,5 procent ser det for tiden usædvanligt lyst ud for tyske universitetsuddannede. Her er dog langt mellem tallene for fx jura, medicin og elektroteknik på den ene side og humanvidenskaberne på den anden side, fortæller Kolja Briedis. Han forsker i tyske dimittenders videre veje efter de akademiske studier ved Deutsches Zentrum für Hochschul- und Wissenschaftsforschung (DZHW).

“Efter et år har blot halvdelen af alle færdiguddannede humanister et regulært job. Mange har midlertidige job eller arbejder som projektansatte. Des-

uden bliver mange selvstændige – ikke kun af egen vilje, men også af nød. Men i det lange perspektiv finder – eller skaber – de fleste humanister sig en plads på arbejdsmarkedet med passende faglige udfordringer”, siger Kolja Briedis. Hans undersøgelser strækker sig helt tilbage til 1990’erne og viser dermed udviklingen på den lange bane: Efter fem år konsoliderer ledigheden blandt humanister sig på omkring fem procent mod en generel tysk ledighed på knap syv procent.

“Vi oplever selvsagt også debatter om nytten af enkelte fagretninger – især hvis små fag står til at skulle lukkes ned. På denne måde er humaniora også smertensbarnet her i Tyskland, fordi humanistiske fags funktion og erhvervsområder ikke er så åbenlyse som fx et medicinstudie”, siger Kolja Briedis.

Ingen detailregulering ovenfra

Den føderalistiske tyske struktur gør det svært direkte at sammenligne Tyskland og Danmark. De tyske universiteter er som hovedparten af den øvrige undervisningssektor underlagt de 16 tyske forbundslande, der står for ca. 90 procent af de offentlige midler til universiteterne. Samtidig besidder de tyske universiteter en såkaldt “universitær autonomi”, der sikrer selvforvaltning inden for både finansielle, or-

17.000 KONKURRENTER

I Tyskland er ca. hver femte studerende indskrevet på et fag inden for humaniora eller “Geisteswissenschaften”, som her ikke omfatter pædagogik og psykologi. Dermed producerer de tyske universiteter ca. 17.000 humanistiske dimittender om året. I starten er prekære ansættelsesforhold og ledighed virkeligheden for ca. halvdelen. Efter fem år er 95 procent i job.

“Fra politisk side har der været mange initiativer til med særprogrammer og ekstra puljer at styrke optaget til fx MINT-fagene (matematik, informatik, naturvidenskab og teknik, red.). Vi har bare ikke oplevet den ønskede stigning i søgningen mod disse fag på baggrund af disse initiativer”

Susanne Schilden fra HRK.

ganisatoriske og personalerelaterede spørgsmål.

“Et forbundsland kan reducere midlerne til universiteterne. Men hvis et universitet får færre midler, må det selv beslutte, hvordan det håndterer disse nedskæringer. Dimensionerne for studieoptaget kan dermed ikke direkte dikteres fra politisk side i Tyskland”, siger Kolja Briedis fra DZHW.

Det fællestyske forbundsministerium for uddannelse og forskning kan bidrage med midler til særlige puljer og forskningsprojekter, men dermed har det kun ringe indflydelse på universiteternes struktur og prioriteringer. Vægtige eksempler på humaniorarelaterede projekter med støtte fra det fællestyske uddannelsesministerium er dog “Rammeprogrammet for human-, kultur- og socialvidenskaberne”, der med en volumen på knap tre mia. kroner løber over de næste fem år, samt det omfattende “Projekt nexus”, der er rettet mod at skabe en bedre overgang fra studium til arbejdsmarked.

Blandt forbundsministeriets satsningsområder er der overvejende fokus på de dyrere tekniske og naturvidenskabelige studieretninger, som det tyske erhvervsliv allerede nu skriger efter.

“Fra politisk side har der været mange initiativer til med særprogrammer

og ekstra puljer at styrke optaget til fx MINT-fagene (matematik, informatik, naturvidenskab og teknik, red.). Vi har bare ikke oplevet den ønskede stigning i søgningen mod disse fag på baggrund af disse initiativer”, siger Susanne Schilden fra HRK.

Humaniora i helhedens lys

Med svære startbetingelser og beskedne startlønninger kan det undre, at de humanistiske studieretninger stadig er så populære i Tyskland. Her skal man ifølge Kolja Briedis huske på, at langt de fleste af de adspurgte humanistiske dimittender efter en årrække er mere end gennemsnitligt tilfredse med både studievalg og jobfunktion. Selvom humaniorastuderende ofte oplever at skulle retfærdiggøre deres studievalg på grund af de diffuse jobudsigter, nyder fagene som helhed desuden generel anerkendelse:

“Nej, mig bekendt bruges begreber som “hobbystudium” ikke i Tyskland. Humaniora tages helt igennem alvorligt, også selvom de studerende angiver, at de nærmere studerer på baggrund af interesse end på baggrund af jobperspektiverne”.

Kolja Briedis’ positive syn på humaniora bakkes her op af Susanne Schilden fra Hochschulrektorenkonferenz:

“Universitetets bredde er netop den store styrke. Ikke kun gode universite-

TYSKE HUMANISTERS JOBSITUATION

- Et år efter afsluttet studium er ca. 50 procent af de tyske humanister i regulært job, mens 20 procent er projektansatte eller selvstændige. De øvrige er bl.a. under videre uddannelse, i ulønnet praktik, på barsel – eller arbejdsløse. Arbejdsløsheden blandt humanister lander efter 5 år omkring 5 procent.
- Et år efter afsluttet studium har ca. 25 procent af de humanistiske kandidater et job, der modsvarer deres uddannelse, mens 39 procent angiver at have en “ikkeadækvat beskæftigelse”. Dette tal falder efter en årrække til en tredjedel.
- Et år efter endt uddannelse tjener en tysk humanist i gennemsnit ca. 200.000 danske kroner før skat. 10 år efter endt uddannelse tjener en tysk humanist i gennemsnit ca. 375.000 danske kroner før skat.

Kilde: DZHW – Deutsches Zentrum für Hochschul- und Wissenschaftsforschung

ter lever af tværfagligheden. Også for den enkelte student – om det så er ingeniører, kemikere eller fysikere – er det berigende at kaste et blik ind i den humanvidenskabelige verden.”

Selv på det konkurrenceprægede masseuniversitet synes Humboldts godt 200 år gamle visioner dermed ikke helt forældede. Med “forskning i frihed og ensomhed” ville han ikke bare holde videnskaben fri af ekstern indflydelse, nytteprincipper og profit. Han ville samtidig sikre, at den fremadskridende fagspecialisering altid blev sat op mod “helhedens lys” – unægteligt et idealistisk foretagende, men trods alt en opgave for humanvidenskaberne. <<

DM · Dansk Magisterforening

Bliv endnu bedre

dmefteruddannelse.dk

Tag på kursus i efteråret

Ordet er dit – eller er det?

Lær at tage ordet – til møder, præsentationer, undervisning og i medier. Styrk din personlige fremtræden gennem indsigt og redskaber til at udvikle din stemme og dit kropssprog, samt gennem positiv adfærd og motivation. Todageskursus.

Start 13. november 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.000 kroner

Andre 9.600 kroner

Projektledelse og projektstyring

Få overblik over de grundlæggende projektledelsesværktøjer, så du kan spille en aktiv rolle i projektgruppen og styre mindre projekter. Kurset varer to dage.

Start 25. november 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.000 kroner

Andre 9.600 kroner

Fundraising

Få succes med fundraising og få overblik over begreber, teknikker og søgemuligheder. På kurset får du værktøjer til idé- og konceptudvikling og lærer at formulere de helt rigtige ansøgninger. Kurset varer to dage og veksler mellem oplæg og cases.

Start 25. november 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.200 kroner

Andre 9.800 kroner

Den faciliterende projektleder

Projekter lever af god styring og gode processer med de mennesker, der indgår. Det kan du lære på fire kursusdage, hvor du både arbejder med at håndtere projektstyringsværktøjer og at facilitere arbejdsprocesser.

Start 25. november 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 14.900 kroner

Andre 16.900 kroner

Grafisk facilitering (modul 2)

Udvid paletten af grafiske faciliteringsteknikker og bliv endnu bedre til at designe processer, facilitere møder og kommunikere klart med fælles engagement. Todageskursus.

Start 4. december 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.650 kroner

Andre 10.250 kroner

Selvledelse gennem personlig planlægning

Lær at strukturere din arbejdsdag, så du får større arbejdsglæde og udnytter dine ressourcer optimalt. Du får en individuel handlingsplan og et godt afsæt for at skabe mål, udnytte dine ressourcer og sætte grænser for arbejdspresset. Kurset varer to dage.

Start 9. december 2014 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.200 kroner

Andre 9.800 kroner

Find flere kurser på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68

FAGLIGT FORUM

Fagligt forum er DM's tilbud til medlemmer, der søger inspiration til deres faglige og professionelle arbejdsliv. Fagligt forums fire universer bliver jævnligt opdateret på

dm.dk med nye artikler og arrangementer. Magisterbladet skriver i hvert nummer i 2014 om udvalgte emner fra universerne. Læs mere om Fagligt forum på siderne 58-59.

Den bløde vej i Aarhus

Kan man forebygge krig og terror med snak? Det gør man i hvert fald i Aarhus med så stor succes, at indsatsen mod radikalisering er blevet rollemodel for hele landet.

Op mod 3.000 muslimer fra den vestlige verden er frivilligt draget til Syrien for at kæmpe for IS i den regionale konflikt. Et internationalt problem, både fordi det skærper konflikten i området, men især fordi man frygter en tilbagevenden af stærkt radikaliserede, våben-trænede unge, der i værste fald kan udgøre en terror-

risiko, når de vender hjem.

Men måske ligger løsningen på problemet i Aarhus. I hvert fald har en særlig indsats mod radikalisering af unge muslimer vist sig så effektiv, at en lind strøm af såkaldte syriensfarere fra byen i 2012 og 2013 i år er blevet fuldstændig stoppet.

I september lancerede regeringen en national hand-

lingsplan omkring forebyggelse af radikalisering og ekstremisme, og her er Aarhus-indsatsen udpeget som rollemodel.

Men samtidig er Aarhus-indsatsen under stærk kritik – især fra Dansk Folkeparti – for at samarbejde med den lokale, salafistsympatiserende Grimhøj-moske og for generelt at have en for blød

og tolerant tilgang til syriensfarerne.

Spidser blyanten på systemerne

Der er intet hokusfokus over Aarhus-modellen. Den er kendetegnet ved en omfattende, helhedsorienteret og målrettet indsats lige fra de første bekymringer fra forældre eller lærere over en

>>

>> ung, der begynder at ytre sig i militante vendinger, til de, der vender hjem fra krig i Syrien.

“Vores strategi er at gå lige på den unge og forældrene. Tage snakken og finde ud af, hvad der er på spil. Det er i miljøet, det skal løses. Og det med at have en direkte tilgang har vi haft meget god succes med. Vi bruger de systemer, der findes – politi og socialforvaltning. Så vi har egentlig ikke lavet noget nyt, bare spidset blyanten på de almindelige systemer”, fortæller Toke Agerschou, der er leder af SSP Aarhus.

En særlig ting omkring Aarhus-indsatsen er den omfattende inddragelse af vidensressourcer. En række forskere – primært fra Aarhus Universitet – har præget indsatsen med baggrund i deres egen forskning.

Modpoler til sekterisk tiltrækning

Forskerne fra AU spiller blandt andet en stor rolle i uddannelsen af et sær-

ligt mentorkorps, der indgår som trin to i indsatsen. Hvis en ung er på en glidebane mod radikaliserings, forsøger man at knytte vedkommende sammen med en mentor, der kan virke som en modpol til den påvirkning, den unge er udsat for fra de radikale miljøer. En påvirkning, som kan have næsten sekterisk karakter.

“Det er grupper med stærke fællestræk og stærk, indre disciplin, og det gør, at al information bliver filtreret. Hvis man så samtidig føler sig hjemløs i det øvrige samfund, så er det svært at finde ud”, fortæller Toke Agerschou.

I yderste instans har han mulighed for at iværksætte en exitstrategi, som man kender det fra bande- og rock-erarbejdet, hvis den unge vil ud af miljøet, men ikke selv magter at tage skridtet.

Hjælp til syriensfarerforældre

En anden vigtig del af indsatsen har været omkring de unge, der allerede er rejst til Syrien. Her arbejder man i første omgang med forældrene, der som regel har været stærkt imod den unges rejse og er dybt bekymrede.

“Vi har tre slags møder. Et, der er mere selvhjælpsagtigt. Et, der handler om,

hvordan man snakker med de unge, når de ringer hjem. Og så et, der handler om at give forældrene noget forståelse omkring samfund og myndigheder. De er ofte vrede og kan ikke forstå, at vi ikke stopper deres børn, tager deres pas eller gør noget andet”, siger Toke Agerschou.

Hvis og når de unge vender tilbage, står man igen klar. De tilbydes samtaler med en psykolog, og man forsøger at få dem i gang med en normal hverdag igen, for eksempel ved hjælp af mentorordningen.

Fra marginalisering til radikalisering

Netop disse tilbud har været under heftig politisk beskyldning, typisk fra den fløj, der også vil have det gjort ulovligt at rejse til Syrien og deltage i konflikten – det er det principielt ikke i dag, medmindre man kæmper med grupper, der er på EU's terrorlister.

Toke Agerschou ser pragmatisk på det spørgsmål.

“Min faglige tilgang er, at hvis det virker at tage passet fra folk, så sæt det i værk. Men det er svært at se, hvordan man vil håndhæve det. Og faren er, at man sætter nogle stopklodser op, der bekræfter de unge i, at de lever i et træls samfund”, siger han.

“Vores strategi er at gå lige på den unge og forældrene. Tage snakken og finde ud af, hvad der er på spil. Det er i miljøet, det skal løses”.

Toke Agerschou,
leder af SSP Aarhus

Projektet har det officielle navn “indsats mod radikaliserings og diskriminering”. Ordet diskriminering peger på en af de grundlæggende kilder til radikaliserings – at unge føler sig marginaliserede i deres eget fødeland på grund af race, religion eller kultur. Et problem, der ikke så let lader sig løse. Men Agerschou peger blandt andet på, hvordan man i skolerne kan være med til at skabe større kendskab og forståelse mellem religioner og kulturer i landet.

“Som lærer skal man påtage sig at tage nogle af de store spørgsmål op, lade de unge diskutere og få nogle meninger til at brydes. Det er med til at aftabusere de emner, og det hjælper dem, der føler sig marginaliseret i klassen”. <<

“Hvis man samtidig føler sig hjemløs i det øvrige samfund, så er det svært at finde ud”.

Toke Agerschou, leder af SSP Aarhus

Aarhus-indsats er “world breaking news”

Det er sjældent, at Danmark møver sig ind som nyhed på internationale medier som Al-Jazeera, CNN og Washington Post. Men SSP Aarhus' indsats mod radikaliserings er ikke desto mindre en historie, der har skabt overskrifter over hele verden.

“Vi har oplevet udenlandsk interesse i flere år. Men det tog rigtig fart, efter at vi for nogle måneder siden gav et stort in-

terview til Al-Jazeera, der gav en rigtig positiv beskrivelse af indsatsen. Siden har vi været på CNN, i Washington Post, flere franske tv-stationer har været her, Sverige har kørt et dokumentarprogram om os og så videre”, fortæller Kristine Küsch Larsen, der er konsulent og mentorkoordinator ved SSP Aarhus.

Efterspørgslen har i perioder haft et omfang, hvor der

hver dag var medier, der henvendte sig for at få interview. Blandt andet har de ansvarlige chefer – Toke Agerschou fra SSP Aarhus og Allan Aarslev fra Østjyllands Politi – været nødt til at fordele pressearbejdet mellem sig, så det ikke skulle tage for meget tid. I dag er pressekoordinationen blevet en særskilt opgave, der er afsat ressourcer til.

En ven sendt fra myndighederne

Som mentor for unge muslimer, der er på vej mod at blive radikaliserede, skal Magnus Nielsen få dem til at gå uden om de forkerte beslutninger og vise, at samfundet også er til for dem.

Kantinen på Statsbiblioteket i Aarhus er som altid fyldt med studerende. I en evig vekslen mellem fordybelse og flygtige overblik sidder de ved cafebordene med deres bøger, computere og automatkaffe.

Men en af dem er en fremmed fugl. Også selvom han kun bor få kilometer fra universitetet. Han befinder sig midt i et samfund, hvor han føler sig rodløs og uvelkommen, blandt mennesker, hvis værdier han ikke deler og ikke forstår. Passet er dansk, men hjertet befinder sig et sted i Mellemøsten, hvor hans trosfæller kæmper mod undertrykkelse og regimer, som Vesten står bag.

Sammen med ham sidder Magnus. Hans mentor. Det er Magnus, der har bestemt, at de skulle herhen. De mødtes nede på Steno Museet og spadserede op gennem Universitetsparken, snakkede lidt om fodbold, gymnasiet og andre småting. Da de kom op til biblioteket, viste Magnus ham, hvor sindssygt mange bøger der er i bogtårnet, og nu sidder de og drikker te og snakker. Om islam og alt det, der foregår. Selv om Magnus ikke er troende, ved han ret meget. Den 30-årige cand.mag. i religionsvidenskab kan fortælle om

forskelle på wahabisme og salafisme og om forskellige fortolkninger af islam. Og så lytter han til, hvad man siger. I lang tid.

Statsbiblioteket er faktisk et o.k. sted.

Mødested med symbolik

Der er gået tre et halvt år, og Magnus sidder igen i Statsbibliotekets kantine, denne gang sammen med Magisterbladet. Kaffeautomaten er skiftet ud med en moderne espressomodel, men ellers er der den samme livlige stemning af unge mennesker på vej mod nye horisonter.

Magnus Nielsen er ansat som mentor i Aarhus Kommunes program for antiradikalisering. Hans job er at knytte sig til unge mennesker, der frygtes at være på vej ind i et radikalt islamistisk miljø. En vej, der ultimativt kan ende med krigs- eller terrorhandlinger.

Ovenstående er en beskrivelse af det første møde, han havde på egen hånd, med en mentee. Og at det var på Statsbiblioteket, var langt fra nogen tilfældighed.

“Jeg havde bemærket, at min mentee var meget vidensbegærlig og interesseret i læring og uddannelse. Så valgte jeg Statsbiblioteket, for det er da

om noget sted et symbol på viden, læring og udvikling. Han var helt duperet over bogtårnet – at der findes så mange bøger! Det havde en god effekt med et sted, der ikke er valgt tilfældigt, men siger noget om det, der også er kernen”, fortæller Magnus Nielsen.

Han peger rundt i kantine på forskellige borde, hvor de siden kom til at sidde adskillige gange og snakke i timevis.

I dag er det mentorforhold forbi. Opgaven er løst, i hvert fald for så vidt at hans mentee er fri af radikale muslimske miljøer. Men risikoen var til stede dengang – også mere end Magnus Nielsen var klar over.

“Efter at vi havde kendt hinanden næsten et år, snakkede vi på et tidspunkt igen om radikale miljøer. Og så sagde han: Jeg var faktisk konkret til stede i en kælder, hvor der var en rekrutttør, der forsøgte at få os ind i en radikal gruppe. Det fortæller noget om, at der går noget tid, før de åbner op”.

Radikaliseringens banen

Magnus Nielsen er 30 år. Han var nyuddannet, da han begyndte som mentor i 2011 i den dengang helt nye indsats.

Kort efter opstarten med hans første mentee blev der etableret træning og undervisning for Magnus og de øvrige mentorer. Først og fremmest ved psykologiprofessor ved AU Preben Bertelsen, hvis socialpsykologiske teorier er

» blevet en rød tråd for mentorindsatsen.

“Vores mål er at komme ind tidligt, i det, vi kalder den søgende periode.

Vi prøver at gøre opmærksom på nogle ting og måske stille nogle muligheder op. Men jo længere vi kommer ind på radikaliseringsbanen, jo sværere bliver det. Vi har det, vi kalder tipping point – efter det kan vi ikke gøre noget. Så er det et sikkerhedsaspekt, som for eksempel politiet skal tage sig af”, fortæller Magnus Nielsen.

Han trækker nogle papirer frem med teoretiske figurer, der beskriver den situation, de unge står i. En trekant mellem individet, gruppen og samfundet. Øvelsen består i at få det til at fungere hele vejen rundt.

“Du er her som individ og har nogle holdninger, men dine holdninger og handlinger har også en betydning for dine omgivelser. Den

slags har de unge meget lidt selvrefleksion omkring i starten, og det er interessant at arbejde med”, fortæller han.

En ventil, der bliver lettet

Et mentorforhold starter typisk ved, at SSP Aarhus, hvor indsatsen mod radikalisering ligger, får indberetninger om en ung, der er begyndt at opføre sig anderledes, for eksempel ved at ytre sig i militante vendinger og vise stadig mindre interesse for skole eller arbejde. Efter at have talt med forældre, lærere eller klubpædagoger tager en konsulent fra SSP kontakt til den unge og inviterer til et møde, hvor også mentoren er med. En lidt speget situation, der dog godt kan udvikle sig positivt, når den unge føler, at nogen faktisk gider lytte til ham. Ofte er det forholdene i Mellemøsten, der sætter store følelser i spil.

“Det er næsten som en ventil, der bliver lettet. Det er, som om mange af de unge muslimer ikke rigtig har nogen legitime steder at tale om følsomme eller kontroversielle emner”.

“Mange føler, at der sker overgreb mod islam, at man kun støtter den ene side, at man angriber den muslimske civilbefolkning og vil omstyrte deres styre. Det er næsten som en ventil, der bliver lettet. Det er, som om mange af de unge muslimer ikke rigtig har nogen legitime steder at tale om følsomme eller kontroversielle emner”, fortæller Magnus Nielsen.

Det første møde afløses af et nyt, og her foreslår konsulenten så et fast mentorforhold. Herfra overtager Magnus Nielsen kontakten på egen hånd, men har sta-

dig mentorkonsulenten som sparringspartner i baghånden. Møderne kan variere fra flere gange om ugen til et par gange om måneden.

Magnus Niensens rolle som mentor er at komme tæt på den unge og vejlede vedkommende til at træffe de rigtige beslutninger i sit liv. Men vejen hertil går gennem en god social relation – et professionelt venskab.

Han trækker igen en seddel frem.

“Jeg skrev nogle ting ned om, hvad jeg har hjulpet med som mentor: oprettet lånekort til bibliotek, hjul-

Forstå et menneske – forstå hans fjendebilleder

Motiveret vold kræver fjendebilleder. Uanset om det er danske Jenser eller hellige krigere, der trykker på aftrækkeren, gør de det med en fortælling i baghovedet om en ond, aggressiv og hensynsløs fjende, der dybest set fortjener at få en kugle i skallen.

Lektor og idehistorikeren Mikkel Thorup er en af de forskere fra Aarhus Universitet, der deltager i det tværfaglige samarbejde omkring indsatsen mod radikalisering. Han bidrager med sin forskningsbaserede viden om, hvordan, vi konstruerer vores fjendebilleder.

“Forståelsen af sig selv og sin modstander skal være på plads, for at man moralsk kan argumentere for brugen af

vold. De fortællinger har en genkendelig struktur – forskellige komponenter, for eksempel at man selv begår vold, men ikke er voldelig”, fortæller Thorup.

Opbygningen af fjendebilleder følger samme struktur, uanset om det er muslimske fjendebilleder af Vesten eller omvendt. Og forstår man dem, er man klædt bedre på til en konstruktiv diskussion.

“Mit bidrag er at eksplicite de her argumenter, så SSP-arbejderne kan genkende dem, når de taler med de unge. Så for eksempel argumentet om, at NATO har lavet Muhammed-tegninger for at ydmyge muslimer – i stedet for bare at gendrive det som idioti – kan man se det som et billede på

noget andet, en forståelse af at føle sig fremmedgjort”.

Mikkel Thorup er løst tilknyttet indsatsen mod radikalisering. Han holder oplæg i SSP-regi og deltager i tværfaglige udviklingsseminarer omkring temaet.

“Vi mødes hvert halve år og diskuterer de ting, vi laver, i relation til det konkrete arbejde. SSP er meget hands-on, så hvert halve år åbner de døren til nogle teoretikere som mig, der stiller nogle spørgsmål – for eksempel: Hvor antidemokratisk har man lov at være, før man er et problem? De kan reflektere over deres praksis på en måde, der ikke er tid til i hverdagen”.

pet med ansøgninger til studiejob, lektiehjælp, eksamenshjælp. Vi kan også bare pleje relationen – spise en sandwich, få en kop kakao på en cafe eller gå i biografen”, fortæller han.

Respekt for islamviden

Den venskabelige kontakt har flere formål. Det ene er at opnå fortrolighed og tillid. Det andet er – hvor absurd det end kan lyde – at guide de unge ind i det normalsamfund, de ellers føler sig afsondrede fra.

“Nogle af mine mentor-kolleger har oplevet, at deres mentees rent faktisk ikke har prøvet at være på cafe og forstået, at de også kan bruge den side af samfundet. Kan jeg det? Og vi vil gerne have vores mentees til at være en del af samfundet”.

Han fortæller også, hvordan han i et tilfælde endte med at optræde som mægler i en familiekonflikt. Hans mentee hang ud med nogle mere radikale typer, blandt andet fordi han ikke havde lyst til at være hjemme. Forældrene syntes, det hele var gået i skuddermodder, og så spurgte de direkte Magnus Nielsen, om han ikke kunne gøre noget.

“Det er følelsen af social kontrol, og at forældrene bestemmer alt, mens forældrene synes, han ikke passer sine pligter og altid er ude. Det kan lyde som banale teenageproblemer, men det kan jo føles stærkt alligevel. Så vi satte os ned, og jeg tog en blok og spurgte: Hvad

vil du have anderledes, hvad vil I have anderledes? Og så blev de ting skrevet ned. To uger senere satte vi os ned igen, og alene det, at de havde lyttet til hinanden, havde gjort stemningen bedre”, fortæller han.

En afgørende faktor for Magnus Niensens rolle som mentor er hans uddannelse i religionsvidenskab, hvor specialeafhandlingen sågar handlede om radikal islamisk politik. Hans viden om islam er med til at give hans ord tyngde – også selvom han selv er ikketroende.

“Så sent som sidste uge sagde min nuværende mentee: Det afgørende ved, at du ved de her ting, er, at jeg ikke skal forklare alt muligt. Vi er i et paradigme, hvor vi forstår hinanden. Det synes jeg er fantastisk”.

Netop det at skulle håndtere sin tro i et verdsligt samfund som det danske er en stor udfordring og frustration og medvirkende til at skabe den fremmedgjort-hed, der i yderste instans kan føre til radikalisme.

“Det første, jeg siger, er, at det er fint at være religiøs. Det skal bare landes på et niveau, hvor det bliver en del af tilværelsen og ikke hele tilværelsen”.

Flakkende øjne

Formålet med indsatsen er primært at forebygge, at unge radikaliseres i en grad, hvor de ultimativt rejser ud af landet for at deltage i terror eller krigshandlinger. Men en del af indsatsen

handler om dem, der ikke blev stoppet i tide, og som bagefter vender hjem, først og fremmest fra Syrien.

De bliver også en del af mentorprogrammet, og Magnus Nielsen har været mentor for en såkaldt syriensfarer.

Vedkommende havde efter eget udsagn kun deltaget i humanitært arbejde i en lejr. Men om det er hele sandheden, kan man ifølge Magnus Nielsen ikke vide.

“Han er meget glad for at have været af sted, og han ville meget gerne fortsætte med humanitært arbejde. Jeg foreslog, at han kunne hjælpe hjemmefra gennem nogle muslimske organisationer, men han var ikke helt med på den, fordi han hellere ville af sted selv. Han følte virkelig, han havde gjort en forskel og udfyldt en muslimsk pligt”.

Omvendt kunne Magnus godt fornemme, at her var en person, der havde været tæt på en krig.

“Man kunne sagtens se, at vedkommende havde oplevet nogle ting. Vi kunne sidde her på Statsbiblioteket, hvor der er mange mennesker, og han ville sidde med flakkende øjne og konstant opmærksomhed på omgivelserne, især høje lyde. Det står for min egen regning, men det ligner en reaktion”, siger han.

Ingen tvang

Den hjemvendte syriensfarer var gået ud af 3g, så fokus var at få ham tilbage på

“Vi kunne sidde her på Statsbiblioteket, hvor der er mange mennesker, og han ville sidde med flakkende øjne og konstant opmærksomhed på omgivelserne, især høje lyde”.

skolebænken, så han kunne få sin eksamen. Det lykkedes, og derefter ønskede han at stoppe mentorforholdet. Magnus havde gerne fortsat.

“Der var mere at arbejde med. Vi havde succes med, at han fik sin studentereksamen, og han tog ikke af sted igen i perioden. Men det var ikke en færdig sag”.

Men programmet er frivilligt. Der er ingen tvang. Omvendt slutter mentorforholdet også, når radikaliseringsstruslen er væk. Og Magnus må tage den professionelle mine på og sige tak for denne gang.

Sin nuværende mentee har han haft siden februar. Også han ville gerne til Syrien for at “gøre en forskel”.

“Han beskrev det næsten, som om han var ansat i Udenrigsministeriet. Men der må man også være skarp og sige: Det der er utopisk. For nogle uger siden siger han så: Magnus, nu har jeg ikke lyst til at tage til Syrien mere. Det er fint, men der skal stadig arbejdes med det. Det skal sive ned i kroppen”. <<

Af hensyn til det fortsatte mentorarbejde optræder den interviewede i artiklen med et opdigtet navn.

“Nogle af mine mentorkolleger har oplevet, at deres mentees rent faktisk ikke har prøvet at være på cafe og forstået, at de også kan bruge den side af samfundet. Kan jeg det?”

Forskning, der rammer gaden

En psykologiprofessor og hans metode til at få styr på tilværelsen er blevet et omdrejningspunkt i arbejdet med syriensfarere og radikaliserede unge.

“Det har været fantastisk vitaliserende for min forskning. Det giver energi at se, at forskning kan bruges som mere, end hvad der foregår i den akademiske verden, og det giver en anden kredit end den, man får ved at publicere forskningsartikler”.

Professor i psykologi ved AU Preben Bertelsen fortæller om det samarbejde, han har haft med SSP Aarhus – som er samarbejdet mellem skole, socialforvaltning og politi – om indsatsen mod radikaliserende unge mennesker. En indsats, hvor Bertelsens forskning og teorianer er kommet til at spille en helt central rolle.

Når medarbejdere fra SSP går på gaden og møder unge, sker det med Bertelsens tilværelsespsykologiske redskaber i baghovedet. Jordnære spørgsmål, der samlet set peger ind mod det helt centrale for alle mennesker, nemlig at opbygge en tilværelse, der kan fungere for både en selv og ens omgivelser.

“Min forskning og mine modeller er nogle generelle interventionsmodeller, der er oplagte at bruge i forhold til radikaliserede unge. Det handler om at løfte de

almene tilværelseskompetencer – opbygge et socialt netværk, få styr på sin dagligdag og deltage i det almindelige sociale liv. Og så handler det om at afstemme fremgangsmåden med de værdier og normer, der er i samfundet”, fortæller Preben Bertelsen.

Oplevet eksklusion

Når tilværelsespsykologi er relevant at bringe i spil i forhold til radikaliserede unge, handler det om, at truslen er større, når der ikke er styr på de grundlæggende ting i den unges tilværelse.

“Nogle af de drenge, der tager til Syrien, har en livslang historie med oplevet eksklusion, selvom de ligner nogle velintegrerede unge. Det kan være i skolen, hvor man dømmes ude på grund af race og sprog, det kan være andre sociale områder eller en generel behandling fra samfundets side. Og hvis trygheden trues af eksklusion, så er det, at man gennem for eksempel religiøs eller politisk stræben arbejder for at få sin tilværelse på plads igen”, siger han.

Den stræben betyder, ifølge Bertelsen, at de unge begynder at tænke mere

fundamentalistisk, har brug for simple svar og får svært ved at magte flertydigheder. Derfor søger de mod grupper, der opfylder de behov.

Det alternativ til radikale ideologiske fællesskaber, som SSP Aarhus tilbyder de unge, er at få tilknyttet en mentor. En person, der kan tilbyde forståelse og accept, men også udfordre og vejlede den unge. Og det er primært Preben Bertelsen, der står for at uddanne mentorerne.

“Vi klæder dem på til at skabe en god relation. Men relationen skal også have en retning. Det er vigtigt, at mentorerne kan udfordre og tage konfrontationer om de svære spørgsmål, der kommer fra radikaliseringsiden”, siger Bertelsen.

Træt af kritik for blødsødenhed

Han er også central for en anden del af indsatsen mod radikaliserende unge, nemlig modtagelsen af syriensfarere, der vender tilbage. En potentiel sikkerhedsrisiko, som man i Aarhus løser ved at byde dem velkommen hjem og hjælpe dem til igen at blive en del af samfundet. De indledende samtaler står Preben Bertelsen for.

“Det er jo ikke sødsuppe-psykologiske samtaler. Vi prøver at være kontante og konfrontere de unge med, at der er en masse ting, der skal på plads, før de kan være en del af samfundet”.

“De møder forskellige udfordringer, når de vender hjem. Det kan være ekstremt svært at komme tilbage i sit eget etniske miljø, fordi miljøet vil være på vagt i forhold til ikke at blive identificeret med en mistænkt terrorist. Der er risiko for, at de bliver yderligere radikaliserede herhjemme, og endelig er der en risiko for, at de har lidt skade og døjer med posttraumatiske problemer”, siger han.

Syriensfarernes psykologisamtaler hos Preben Bertelsen er en indsats, der har skabt forargelse og kritik.

En kritik, der kan gøre Preben Bertelsen godt gammeldags træt.

“Det er jo ikke sødsuppe-psykologiske samtaler. Vi prøver at være kontante og

konfrontere de unge med, at der er en masse ting, der skal på plads, før de kan være en del af samfundet. Men på visse af Folketingets rækker opfatter man den aarhusianske model som blødsødenhed, hvor de unge kan begå krigsforbrydelser og så tage hjem og få psyko-

loghjælp. Det er op ad bakke, når man hele tiden skal forsvare sig mod fordomme og misforståelser”.

Kimes ned fra hele landet

Til gengæld kan Preben Bertelsen glæde sig over, at regeringen har gjort Aarhus-modellen og således

“Nogle af de drenge, der tager til Syrien, har en livslang historie med oplevet eksklusion, selvom de ligner nogle velintegrerede unge”.

indirekte hans interventionsmodeller til referencpunkt i den nationale handlingsplan for forebyggelse af radikaliserings, og at han i disse uger bliver kimet ned af SSP-afdelinger i hele landet, der vil vide mere om tilværelsespsykologi.

Men selvom det er i forhold til radikaliserede unge, brugen af tilværelsespsykologien bliver udbredt, så ser Preben Bertelsen det dybest set som et værktøj, der kan bruges i forhold til alle unge, der har svært ved at finde sig tilpas.

“Det med at håndtere sin egen tilværelse er nogle meget menneskelige ting, vi alle har til fælles.

Uanset hvor man bor, og hvem man er. Det er en hjælp, man kan give, om det er radikaliseringsstruede eller bare unge, der er ved at falde ud af uddannelsen. Kernen er, at vi ikke skal kigge på de unge som farlige og utilpassede, men som unge mennesker, der forsøger at få styr på deres tilværelse”. <<

“Det giver energi at se, at forskning kan bruges som mere, end hvad der foregår i den akademiske verden”.

“Der er stor forskel på at være selvkørende og på toppen af sin ydeevne som 60-årig, og så at være en svagelig 100-årig, der ikke længere kan klare sig selv”.

S A M F U N D

En tredje karriere – Find din egen vej i den nye livsfase

Poul-Erik Tindbæk

en3karriere, 2014, 169 sider, 165 kr. inkl. forsendelse

Det er overset, at overgangen fra jobbet er den vanskeligste livsforandring. Give slip på en mangeårig arbejdsidentitet og finde frem til nye formål i de sene livsaldre. Der er brug for en ny fortælling om meningsfulde roller for de 60-80-årige, der aldrig før i historien har været så veluddannede og sunde og raske. Denne bog handler om, hvordan man selv – og stadig flere – kan finde vej til en tredje karriere i den nye livsfase.

H I S T O R I E

Håndlangerne – Schalburgkorpsets efterretningstjeneste og Hipokorpset 1943-1945

Henrik Lundtofte

Politikens Forlag, 2014, 358 sider, 210 kr.

Det tyskbesatte Danmark var i 1944-45 kraftigt forandret i forhold til de fredelige tilstande ved “Flødeskumsfronten” i de første besættelsesår. Efter den tyske aktion imod det danske politi i september 1944 blev Hipokorpset oprettet som besættelsesmagtens danske hjælpepoliti. Snart blev Hipo synonymt med vold og terror. Bogen kaster lys over Hipos opretninger af modstandsgrupper og hensynsløse skyderier i København og viser et langt tættere samarbejde mellem Hipo og tysk politi end hidtil antaget. Bogen er en kortlægning af et ekstremistisk miljø og dets rødder i dansk nazisme og Schalburgkorpset, men er også et opgør med nogle af myterne om mennesker og modstandsbevægelse i Hipo.

F I L O S O F I

Løgstrup & skolen

David Bugge

Klim, 2014, 160 sider, 229 kr.

Få danske tænkere har øvet så stor indflydelse på vores skoletradition som K.E. Løgstrup. For længst er hans filosofi og hans begreber om bl.a. “talens åbenhed” og “urørlighedszonen” gået ind i den pædagogiske forskning og undervisning. Og fra et bredt spektrum af det politiske liv hører man jævnligt hans synspunkter inddraget i den løbende debat. Dette er en grundbog om Løgstrups skolesyn. Løgstrup-forskeren David Bugge fører læseren omkring de vigtigste tanker – i et sprog, så både forskere, studerende og alment interesserede kan have glæde af bogen.

P Æ D A G O G I K

Professioner under pres – Status, viden og styring

Gitte Sommer Harrits, Martin Blok Johansen, Jens Erik Kristensen, Lars Thorup Larsen og Søren Gytz Olesen (red.) Via Systime, 2014, 287 sider, 295 kr.

Bogen indeholder både refleksioner over og analyser af status som selvstændigt fænomen, men også analyser af spillet mellem en inten-

siveret politisk og administrativ styring samt de professionelle statuspositioner. Det centrale spørgsmål i bogen er, hvad der grundlæggende konstituerer den status, en profession i praksis kan gøre krav på, samt hvorvidt og hvorledes denne status udfordres gennem nye former for styring af den professionelle praksis. For at besvare dette spørgsmål kræves der både teorier om professioner og samtidig empiriske analyser på tværs af forskellige professioner og institutionelle kontekster.

R E L I G I O N

Kristendom og engagement

Mads Peter Karlsen

og Lars Sandbeck (red.)

Anis, 2014, 203 sider, 229 kr.

Peter Kemps teologi til debat tager kritisk livtag med teologen og filosofen Peter Kemps fyrré år gamle doktorafhandling “Engagementets poetik”, der i efteråret 2013 udkom i en ny, lettere revideret udgave på dansk. Samtlige syv bidrag her i bogen forholder sig til “Engagementets poetik”, som var der tale om en ny bog, der gør krav på at blive taget alvorligt som et aktuelt bud på en samfundsrelevant udlægning af kristendommen. Således fore-

tager antologien i sin helhed en selvstændig genlæsning af Kemps afhandling, som kaster en række nye og oplysende perspektiver af sig.

S A M F U N D

Conflicted Pasts and National Identities: Narratives of War and Conflict

Michael Böss (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2014, 164 sider, 199,95 kr.

Erindring af krige og konflikter har altid spillet en stor rolle for dannelsen af national identitet. Overførslen af kollektive erindringer om dem er dog blevet mere kompleks i en globaliseret verden, hvor kosmopolitiske minder udfordrer mere lokalt og nationalt baserede. Med udgangspunkt i nyere teorier om kulturel erindring undersøger bogen, hvordan erindringer fra krige og konflikter overføres fra generation til generation, hvordan disse komplekse processer har formet og ændret kollektive identiteter, og hvordan de stadig påvirker nationale “samtaler”.

MEDLEMSMØDE OM TTIP

Den transatlantiske handelsaftale mellem EU og USA, også kaldet for TTIP, er emne for et medlemsmøde i DM mandag den 17. november. Det er DM Privat og Sektor for Forskning og Videregående Uddannelse, der inviterer til arrangementet.

Både forholdene på arbejdsmarkedet og mulighederne for at bevare og videreudvikle et offentligt drevet uddannelsessystem risikerer at blive påvirket af TTIP-aftalen, som netop nu er til forhandling. TTIP sigter mod at skabe vækst og flere job, blandt andet ved at fjerne barrierer i store dele af den økonomiske sektor og gøre det nemmere at købe og sælge varer og ydelser mellem EU og USA.

Der er også store dele af aftalen, som vækker bekymring i DM:

“Vi ser for tiden, at der er en kraftig erosion i gang af kollektive rettigheder i USA. Det er noget, vi kan risikere kan blive overflyttet til europæiske vilkår som følge af en sådan handelsaftale”. Sådan lød vurderingen i oktoberudgaven af DM Privat fra faglig konsulent Jens Vraa-Jensen, DM's ekspert i internationale relationer.

Louise Høj Larsen fra ETUCE, den europæiske lærerfagforening, fortæller på medlemsmødet om, hvilke konsekvenser TTIP kan få på undervisningsområdet. Og Lauge Skovgaard, der er lektor på University College London og tilknyttet Oxford Universitet, holder oplæg om udfor-

dringerne ved at etablere et internationalt voldgiftssystem. Ifølge Lauge Skovgaard vil det fx betyde, at man får mulighed for at gå helt uden om de danske domstole, hvis man fx har et amerikansk pas. Det kan i sidste ende betyde, at internationale investeringsvoldgifter giver investorerne rettigheder, der går ud over det, de kan forvente selv i udviklede markedsøkonomier og demokratier, påpeger Lauge Skovgaard. *psi*

Arrangementet er gratis og finder sted i Akademikerhuset på Frederiksberg. Yderligere information og tilmelding skal ske under kurser og arrangementer på www.dm.dk/kalender

DM · Dansk Magisterforening

Masterclass for Viden-iværksættere

dm.dk/kalender

Få større forretningsmæssig succes

Brug en dag på masterclass for iværksættere, hvor du kan lære af ligemænd, styrke dit netværk, bringe dine egne forretningsmæssige udfordringer i spil og få viden og værktøjer til, hvordan din egen virksomhed kan blive bragt videre til næste niveau.

Det hele foregår i Meyers Madhus i København, hvor du bliver forkælet med Meyers lækkerier. Bliv inspireret af, hvad der har bragt andres virksomheder til next level, og mød blandt andre: Ingrid Stage, formand for DM, Karina Rothoff Brix, direktør i Copenhagen School of

Entrepreneurs, Lars Brønnum, Retrap, Trine Møller Madsen, IN SITU Kunstrådgivning, Thomas Cortebeek, Vidensform, Dorte Petersen, direktør i Meyers Madhus og ikke mindst, dig selv og de andre viden-iværksættere fra DM.

Det hele holdt sammen og styret af Jacob Søby Bang, Strategize.

For hvem: Freelancere og selvstændige medlemmer af DM

Tid og sted: København, 20. november kl. 9-16.

Tilmelding: dm.dk/kalender

LARS LOURING

2009: Praktik hos LEGO Education, evaluering af FIRST LEGO League robotkonkurrence.

2010: Cand.mag. i læring og forandringsprocesser, Aalborg Universitet.

2011: Fritidsvejleder, Børn og Unge, Viborg Kommune.

2012: Deltager i iværksætterforløbet Start-Up Chile i Sydamerika.

2012: Stifter af Alefant Education, digitalt undervisningsmateriale i matematik.

2014: Animationskonsulent, Børn og Unge, Viborg Kommune.

2014: Stifter af animations- og e-læringsvirksomheden Explainer.

Iværksætter på deltid

Om mandagen er han konsulent i Viborg Kommune. Om tirsdagen er han iværksætter med virksomheden Explainer. Lars Lourcing deler sin uge mellem livet som lønmodtager og tilværelsen som selvstændig.

Tre dage om ugen sætter Lars Lourcing sig ind i sin bil og kører fra sin bopæl i Aarhus til sit job i Viborg Kommune.

To dage om ugen sætter han sig op på sin cykel og triller fra Trøjborg ned i Mejlgade, hvor han er iværksætter i kontorfællesskabet IdéRiget med virksomheden Explainer.

“Jeg får det bedste fra to verdener. Jeg har en regelmæssig indtægt og kan samtidig forfølge mine egne projekter”.

Jobbet i Viborg giver mere end fast månedsløn. Lars Lourcing er animationskonsulent i kommunens forvaltning for Børn og Unge, et job, der hænger vældig godt sammen med Explainers produkt, som er små tegnefilm til hjemmesider og e-learning.

“Som lønmodtager har jeg glæden ved at arbejde på større fælles projekter sammen med kolleger i en organisation, der har en lang tidshorison og økonomiske muskler og en naturlig kundekreds, som er borgerne. Som

selvstændig nyder jeg friheden til at følge mine egne ideer og ændre strategi uden at spørge om lov. Det kan være en kringlet proces, men når man ser resultatet, er det fedt at vide, at det 100 procent er en selv, der har skabt det”, siger han.

Udvalgt af Chile

Interessen for animation fik Lars Lourcing under et ophold i Santiago, hvor han i 2012 boede et halvt år som deltager i Start-Up Chile. Den chilenske regerings iværksætterprogram giver hvert år omkring 200.000 kroner til udvalgte iværksættere, der bruger mindst seks måneder i landet til at udvikle deres virksomhed.

“Jeg får det bedste fra to verdener. Jeg får en regelmæssig indtægt og kan samtidig forfølge mine egne projekter”.

“Jeg så opslaget lidt tilfældigt og havde på det tidspunkt ikke andet end en masse gode ideer, så jeg fik ret travlt med at få styr på et projekt. Heldigvis var min tidligere vejleder fra Aalborg Universitet utrolig hjælpsom, og jeg kunne skrive universitetet på ansøgningen som dokumentation for netværk og ballast”.

Start-up Chile er et af verdens mest eftertragtede iværksætterprogrammer.

“Jeg regnede slet ikke med at blive udvalgt. Jeg kan huske, at jeg sad i sengen og fulgte transmissi-onen live fra Santiago på Twitter – og pludselig hører jeg mit navn blive læst op. Det var en vild oplevelse. Jeg blev selvfølgelig rigtig, rigtig glad, men jeg tænkte også: Okay, om en måned skal du stå i Chile >>

“Jeg blev selvfølgelig rigtig, rigtig glad, men jeg tænkte også: Okay, om en måned skal du stå i Chile og starte din egen virksomhed. Du har vist lidt travlt”.

5

ERFARINGER

Lars Lourcing fremhæver fem erfaringer fra sit eget liv som iværksætter.

1. Test din idé, og snak med målgruppen tidligt i processen. Undgå at bruge måneder på at udvikle et produkt, som ingen har brug for.
2. Søg inspiration uden for Danmarks grænser. Der findes livlige iværksættermiljøer i byer som Berlin, Tel Aviv, Paris London, Santiago og mange flere. Ved at søge væk får man ny inspiration, og Danmarks fordele og ulemper kommer i perspektiv.
3. Forsøg at udvikle en skalerbar virksomhed, hvor det ikke gør nogen forskel, om du sælger én eller tusinde enheder. Digitale produkter og onlinekoncepter giver god mulighed for det.
4. Indgå samarbejdsaftaler, og søg fonde. Der findes mange fonde i Danmark og EU, som støtter spændende projekter. Find nogle stærke samarbejdspartnere, og du kan være på vej til at få finansieret dit projekt.
5. Følg din mavefølelse. Har du en iværksætter i dig, så prøv det af. De erfaringer og netværk som du bygger op undervejs, kan du med sikkerhed bruge bagefter – også selvom din iværksætteridé ikke holder vand.

» og starte din egen virksomhed. Du har vist lidt travlt”.

Opfinder af Alefant

Lars Lourcing arbejdede på det tidspunkt i Viborg Kommune som fritidsvejleder for udsatte børn og unge på et projekt finansieret af satspuljemidler.

“Selv om jeg havde været ansat mindre end et år, gav min chef mig orlov, så jeg kunne tage til Chile. Det var ret storsindet”.

I Chile fik Lars et halvt års intensiv iværksættertræning med mentor, træning i at pitch sine projekter og hjælp til at formulere en forretningsplan. Han fik også et stort netværk blandt amerikanere, europæere – og chilenerne.

“Jeg arbejdede rigtig godt sammen med to chilenske brødre, der begge er animatorer og har erfaring med animationsfilm til tv-reklamer. Vi kan forhåbentlig også arbejde sammen om Explainer. Det var gennem dem, jeg blev optaget af animation som formidlingsværktøj. Min egen faglighed handler om læringsteori, didaktik og kreative undervisningsformer, og jeg er i min tilgang til undervisning også inspireret af mit praktikophold i LEGO Education, hvor jeg evaluerede en international robotkonkurrence for børn og unge”.

Et konkret resultat af samarbejdet med de to chilenerne er 120 digitale lektioner i matematik til skolebørn i de mindste klasser.

“Undervisningen er konkret og virkelighedsnær. Hovedpersonen i lektionerne er Alefant, et animeret dyr, der bruger sakse og tallerkener og gulerødder og genstande, som børn kender fra deres hjem”.

Først om et par måneder har Alefant alle sine lektioner klar. Lars Lourcing har fået 300.000 kroner fra tipsmidler-

ne og 60.000 kroner fra Lærerstandens Brandforsikrings fond til at gøre projektet færdigt.

Tog chancen på deltid

Opholdet i Chile fik også konsekvenser for Lars' job i Viborg.

Siden august i år har han arbejdet som animationskonsulent i 25 timer om ugen som led i kommunens nye animationsstrategi. Viborg Kommune satser de næste tre år penge og kræfter på at samarbejde med det kreative miljø fra animationsskolen om at bruge animation til at kommunikere og formidle budskaber inden for sundhed, offentlig administration, erhverv, kultur og undervisning samt pædagogik.

“Animationsskolen i Viborg tilhører den internationale verdenstop, og en stor del af underviserne kommer fra andre lande. Mange færdiguddannede fra skolen vælger at blive i Viborg og starte egen virksomhed, så vi har et virkelig stærkt, kreativt miljø, der kan løse opgaverne. Mit job i kommunen er lige så udfordrende som mit iværksætterliv. Det foregår bare i en anden ramme”.

Samtidig med tilbuddet om 25 timer som animationskonsulent tilbød Viborg Kommune, at Lars Lourcing kunne fylde op til fuld tid ved at arbejde som fritidskonsulent.

“Jeg var glad for at få tilbuddet, men for mig var de 25 timer en stor chance for at få facon på nogle af alle mine løse ideer og se, om jeg kunne starte som selvstændig. I Chile havde jeg oplevet en helt anden tilgang til det at være selvstændig både blandt chilenerne og amerikanere og også blandt mange europæere. I Danmark vil de fleste helst være lønmodtagere. Vi kunne godt lære lidt af kulturen med at starte noget op og kaste sig ud i det. I hvert fald kunne jeg se for mit eget vedkommende, at hvis jeg ikke turde starte for

“Det kan være en kringlet proces, men når man ser resultatet, er det fedt at vide, at det 100 procent er en selv, der har skabt det”.

mig selv, når jeg havde et halvt job, ville det aldrig blive til noget. Så det var ikke et svært valg”.

Netværk i IdéRiget

Dagene som iværksætter tilbringer Lars Louring i IdéRiget i Mejlgade i et kontorfællesskab med tyve andre iværksættere og freelancere fra den kreative branche – tekstforfattere, grafikere, arkitekter, en lydmand, en brætspiludvikler, en tegner og nogle kommunikationsfolk, der er skrappe til hjemmesider eller marketing via Facebook.

“Selv om det kun er to dage om ugen, er det en god investering. Netværk er vigtigt. Vi hjælper hinanden, deler kontakter, løser opgaver. Det er et specielt miljø, hvor man er i samme båd og hjælper hinanden frem”.

Chile er ikke glemt. Sidste forår underviste Lars Louring på Universidad Católica del Norte i dansk pædagogik

og kreativitet, primært ved hjælp af legoklodser og animation. Universitetet har allerede vist interesse for et længere samarbejde, og måske bliver det Alefant, der en skønne dag kan lære chilenske børn i alderen 6 til 9 år om matematik.

“Det ville jeg være glad for. I de private skoler er man så småt ved at indføre iPads i undervisningen, men i de offentlige skoler har lærerne 40 elever i hver klasse og meget få penge til materialer. Det bliver let til katederundervisning uden særlige hjælpemidler. Så det varer nok nogle år, inden Alefant er en realistisk mulighed i de offentlige skoler. Men man må begynde et sted. Foreløbig er jeg glad for at tage til Chile en gang imellem og undervise kommende lærere. Chile har givet mig både viden og venskaber. Jeg vil gerne give noget tilbage”. <<

EXPLAINER

Explainer udvikler korte og letforståelige animationsfilm, der kan anvendes i al form for onlinemarkedsføring og -kommunikation.

De humoristiske fortællefilm er en genre, der kaldes for explainer video. De bruges af webshops, serviceudbydere, hospitaler, kommuner og virksomheder til at fortælle deres historie eller forklare indviklede koncepter eller i forbindelse med undervisning.

Explainer holder til i kontorfællesskabet IdéRiget i Mejlgade 43a i Aarhus.

SKAF ET JOB!

Næsten 3.000 magistre står uden arbejde. Bag tallet er mennesker. Nogle af dem ligner dig. Måske har I samme uddannelse, måske har I engang arbejdet i samme virksomhed eller branche. I denne serie beder vi dig om at hjælpe en ledig i job. I hvert nummer af Magisterbladet i 2014

præsenterer vi en ledig magister, som du kan dele din viden og dine erfaringer med. For eksempel kan du åbne dit eget netværk af relevante professionelle kontakter på LinkedIn for den ledige. Gå ind på magisterbladet.dk under "Skaft et job!" og brug kommentarfeltet, eller skriv til ham på mail.

SÅDAN ARBEJDER JEG

Jeg anser mig for at være en, der går til arbejdet med godt humør og en positiv indstilling. Jeg er fleksibel og positivt indstillet over for at løse arbejdsopgaver af meget forskellig karakter. Jeg står ikke i vejen for at løse en opgave, hvad enten den er lille og lige for eller stor og meget kompliceret. Jeg kan dog særligt godt lide at løse konkrete opgaver som i eksempelvis feltarbejdet. Jeg er bestemt ikke for stor til at bede om hjælp og arbejder gerne med vidensdeling. Og jeg er opsøgende, når der er brug for det. Fra mit geologiske virke er jeg vant til at arbejde individuelt, men jeg kan også sagtens arbejde i grupper og med større forsamlinger, som når jeg har formidlet viden til elever fra folkeskoler, gymnasier og lærerstuderende.

MIT DRØMMEJOB

I mit drømmejob får jeg virkelig lov til at være geolog. Det ultimative for mig vil være at sidde på en bakkeryg over for en vulkan og arbejde med analyser af den. Der er mange destruktive kræfter i et vulkanudbrud, som fascinerer mig meget. På den lange bane har sådanne udbrud haft stor indflydelse for den jord, vi bor på, og været livgivende for plante- og dyrelivet. Blandingen af det destruktive og det livgivende i et udbrud fascinerer mig meget og stammer vel tilbage fra en inspirerende lærer og undervisning i gymnasiet om vulkaner og pladetektonik. Jeg endte med at få topkarakter i det fag i gymnasiet, og det var en kickstarter, som ledte mig på sporet af, at jeg ville være geolog. Det er vigtigt for mig at kunne komme ud i felten i perioder. Det har jeg bred faglig baggrund i og også praktiske erfaringer med gennem ansættelser i både GEUS og Rambøll på vidt forskellige felter.

MIT LIV SOM LEDIG

Jeg forsøger at indrette en så almindelig hverdag som muligt. Jeg står op, som jeg ellers ville have gjort, hvis jeg havde et arbejde. Jeg dyrker puls- og styrketræning, og jeg cykler en del i løbet af dagen, ligesom jeg også spiller fodbold og badminton. Så orienterer jeg mig efter stillinger og får skrevet ansøgninger. Jeg finder det også vigtigt at få sparring på min ansøgningsproces hos fx DM. Det er vigtigt for mig at komme ud og tænke på noget andet. Jeg er filmentusiast og går tit i biografen eller til koncerter, så det hele ikke drukner i jobsøgning. Jeg deltager jævnligt i DM's fyraftensmøder for at indsamle ny viden og debattere. Jeg overvejede en periode at tage en ph.d., men jeg kom til den konklusion, at det ikke er mig, fordi der følger en masse ansøgninger med til fonde mv. for at hive penge hjem og meget rapportskrivning, der tager tid fra det faglige, som jeg helst vil beskæftige mig med. Jeg vil lave analysearbejde og være ude i felten. Selv om jeg som eventuel gymnasielærer også vil skulle skrive og planlægge, så vil jeg jo som underviser kunne bruge og udvikle mine formidlingsmæssige kvalifikationer.

MINE KVALIFIKATIONER

Selv om jeg har speciale i vulkanologi, så har jeg brede kompetencer fra feltarbejde og kortlægning på råstofområdet og inden for kvartærgeologi. Jeg er vant til vidensdeling. Jeg har desuden også været rundviser på Geologisk Museum i København. Det har givet mig erfaringer med formidling og også givet mig lyst til at kigge efter gymnasielærestillinger. I min ansættelse hos GEUS beskæftigede jeg mig meget med dataindsamling, it og prøvebeskrivelser fra tekniske råstof- og grundvandsboringer gennem geologiske tolkninger. Jeg har derfor arbejdet med forskellige it-systemer som Jupiter-databasen, og jeg har arbejdet med Geografiske Informations Systemer (GIS). Jeg har været på et seksugers it-kursus i grafik, som har givet mig et godt indblik i InDesign, Illustrator og Adobe-pakken.

**ESBEN LÖWEEN
LINDGÅRD,
36 ÅR**

1998-2000 HF-Centret Efter-slægten, hf-student.

1999-2002 Danmarks Pædagogiske Bibliotek, bogop-sætter.

2002-2002 Den integrerede daginstitution Slottet, Pædagogmedhjælper.

2002-2005 Københavns Uni-versitet, bachelor i geologi.

2004-2005 Geologisk Mu-seum, kustos og rundviser.
2005-2006 Studieophold på University of California, Santa Barbara, Department of Geology.

2005-2009 Københavns Universitet, cand.scient. i geologi.

2006-2008 GE Money Bank, arkivmedhjælper.

2010-2011 Geolog, de Na-tionale Geologiske Under-søgelser for Danmark og Grønland, GEUS.

2012 Feltgeolog i Grønland, Coastal Ventures A/S.

2012 Geolog, Rambøll Dan-mark A/S.

2013 It-kursus: Grafik, dtp og web (Adobe-pakken).

2013 Ledig.

Kontaktinfo:
mr.lindgaard@ofir.dk
mobil: 2636 1635

DM · Dansk Magisterforening

I sprogforskningens maskinrum

dm.dk/kalender

Kom til sprogforskningskonference og følg tre workshops gennem dagen, hvor du får sat fokus på arbejdspladsens sprog, børn og unges sprog og sprogudvikling over tid.

Sprog på arbejde

Hvilket sprog skal der tales på arbejdspladsen? Betyder det noget hvilken type arbejdsplads det er? Er det cool eller kikset at tale engelsk, dansk eller en blanding? Du kommer til at arbejde med konkrete cases om sprogpolitik, sprogideologi, sprognormer og -holdninger.

Workshopledere:

Dorte Lønsmann, adjunkt på Department of International Business Communication, CBS.

Marta Kirilova, post doc på Center for Internationalisering og Parallelsproglighed, KU.

Jacob Thøgersen, lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Sprog hos børn og unge

Hvordan formes børns og unges sprog? Hvilken betydning har socialisering i skolen over for sproget på de sociale medier? Du kommer til at fordybe dig i primære data fra blandt andet de sociale medier og skolestile.

Workshopledere:

Marta Sif Karrebæk, lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Janus Spindler Møller, lektor på Nordisk Forskningsinstitut.

Sprog i tid

Hvad er der sket med det danske sprog? Hvilke lydlig og grammatiske forandringer har fundet sted? Hvordan sætter en sproglig forandring et grammatisk aftryk – hvordan kan vi konstatere at det er sket? Hvordan kan du bruge sproget som barometer: Lyt til eksempler på, hvordan man i udtalen fremhæver det primære og nedtoner det sekundære.

Workshopledere:

Thomas Olander, ekstern lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Ruben Schachtenhaufen, ekstern lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Kasper Boye, lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Tid og sted: 3. december kl. 9-17 på Københavns Universitet. Det er gratis at deltage.

Se hele programmet og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Bliv klogere på vidensfestival 2015

For fjerde år i træk slår DM, RÆSON og Det Kongelige Bibliotek dørene op til VIDENSFESTIVAL. Festivalen løber af stablen lørdag 21. februar 2015. Fra 10.00 til 22.00 går en række af Danmarks bedste formidlere på scenen, hvor de fortæller om de spørgsmål, der optager dem mest. Emnerne spænder fra astronomi og arkitektur til litteratur og ledelse.

Du kan blandt andet få viden fra:

- Maya Ilsøe, manuskriptforfatter (på bl.a. Arvingerne)
- Knud Romer, forfatter
- Lone Frank, videnskabsjournalist
- Jan Grarup, fotograf
- Ellen Margrethe Løj, fhv. FN-ambassadør
- Vincent Hendricks, professor i filosofi

Som medlem af DM kan du komme på VIDENSFESTIVAL for næsten halv pris: 295 kroner mod 495 kroner for ikke medlemmer. Er du studerende, kan du komme på festival for kun 150 kroner. Du kan tage én ledsager med til medlemspris.

Tilmeld dig til DM-særpris på raeson.dk/viden, hvor du også kan holde dig løbende orienteret om programmet.

FÅ DET BEDSTE UD AF DIN MUS

På dm.dk kan du forberede dig på din medarbejderudviklingssamtale (MUS). MUS afholdes regelmæssigt på de fleste arbejdspladser. Her evaluerer du sammen med din chef den hidtidige arbejdsindsats, og de fremtidige opgaver diskuteres. Det er derfor vigtigt, at både du og din chef forbereder jer på samtalen.

3 ting du kan forberede til MUS:

- Dan dig overblik over din egen situation. Hvad er godt, og hvad er skidt?
- Fremlæg konkrete løsninger på dine behov. Ønsker du fx nye arbejdsopgaver, andre arbejdsformer eller efteruddannelse?
- Evaluer på sidste MUS. Er der blevet fulgt op på de ting, i snakkede om sidst?

På dm.dk/mus kan du finde MUS-skemaer og læse flere gode råd til, hvordan du forbereder, gennemfører og følger op på din MUS.

Det sker i DM

Ordet er dit – eller er det?

Lær at have ordet i din magt, når du skal træde frem for andre på baggrund af intensiv praktisk træning. Kurset er for dig, der gerne vil udnytte dine personlige kommunikationsmidler bedre og finde lysten til at træde frem foran andre. På kurset arbejder du med din fremtoning, og du får værktøjer til at håndtere stress og nervøsitet. Du bliver trænet i stemme og kropssprog, så du kan tage ordet i din magt og levere et nuanceret og levende budskab, når du står over for andre.

Tid og sted: 13.-14. november i København

Tilmelding og mere info: dm.dk/kalender

Bliv klædt på til jobsøgning i udlandet

På et internationalt og i stigende grad globaliseret arbejdsmarked søger mange magistre joblykken udenfor landets grænser. Denne eftermiddag kommer vi ind på råd og regler i forhold til a-kasse, forsikring og støtte fra DM. Vi orienterer om EU's cv-skabelon og om jobsites, der kan være relevante for danske akademikere. Endelig kan du få råd af nogle, der har prøvet at bo og arbejde i udlandet og få indblik i deres erfaringer.

Tid og sted: 13. nov. i København og 20. nov. i Aarhus

Tilmelding og mere info: dm.dk/kalender

PÅ DM.DK KAN DU

- Finde oplysninger om dine rettigheder i forbindelse med barsel. Få svar på alt fra hvordan i kan dele forældreorloven mellem jer til regler omkring afvikling af ferie under barsel. Læs mere på dm.dk under "Løn og ansættelse"
- Få overblik over dine kontante medlemsfordele. Vidste du for eksempel, at du kan få 20 procent rabat på tidsskrifterne RÆSON, SFINX og SKALK? Se alle medlemsfordelen på dm.dk/dmprocent
- Læs fagligt relevante artikler i Fagligt Forums faglige universer. Læs fx museumschefen Poul Sverrilds artikel "Forstaden er Danmarks største by – hvorfor elsker vi den ikke?", der handler om, at selvom mange elsker at hade forstaden, så er forstaden ved at erobre byen. Læs hele artiklen på dm.dk/fagligtforum
- Se alle de tilbud, DM har, som kan få dig videre i din karriere. Du kan for eksempel læse om vores karrierecoaching, mentorprogram og netværk "helt ude i skoven", hvor du kan netværke med andre magistre, mens du bevæger dig.

DYRK DIN FAGLIGHED

I Fagligt Forum på dm.dk får du faglig inspiration via artikler og fyraftensmøder. I de tilknyttede grupper på LinkedIn har du mulighed for at dyrke din faglighed og netværke med andre. Det er også her, du får besked om nye artikler, fyraftensmøder og andre arrangementer. Her får du et udpluk af forårets artikler og fyraftensmøder.

Se flere faglige artikler på dm.dk/fagligtforum.
Se alle faglige fyraftensmøder på dm.dk/kalender.

STATSKONTROLLEREREDE MØDRE

Etniske minoritetsmødre føler sig kontrolleret af myndigheder, som blander sig i børneopdragelsen. Det kan sende dem i armene på religiøse eller kulturelle fællesskaber, hvor de anerkendes for deres forælderrolle. Læs Jannie Le Moignes specialeartikel.

Find artiklen her: dm.dk/FagligtForum. Vælg Kultur, sprog og kommunikation

Specialer2Go

Artiklens forfatter har deltaget i workshoppen Specialer2Go, hvor dimittender får en hel dag i DM med professionel kommunikationsrådgivning, mulighed for at publicere en artikel i Fagligt Forum på dm.dk og holde oplæg til et medlemsmøde i DM.

Kom til specialeworkshop i efteråret

26. november og 3. december i København.

Læs mere på dm.dk/specialer2go

VI VED SÅ LIDT OM HJERNEN

En tredjedel af samfundets udgifter til sundhedsvæsen og konsekvenser af sygdom skyldes tilstande, som har med hjernen at gøre. Men vi ved for lidt om, hvordan hjernen virker. Læs Albert Gjeddes artikel.

Find artiklen i dm.dk/fagligtforum. Vælg Naturvidenskab, sundhed og miljø.

Fyraftensmøde med Albert Gjedde

Kom til fyraftensmøde med Albert Gjedde
20. november i Aarhus.

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Følg DM Naturvidenskab, sundhed og miljø på LinkedIn.

“Tiden er inde til at gøre op, hvad vi ved, og hvad vi ikke ved om forholdet mellem hjerner og bevidsthed”.

Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

Forstå din historie i lyset af 1864

Nederlaget i 1864 er på mange måder tilskrevet større betydning, end rimeligt er. Ikke mindst af de historikere, der voksede op i årene efter 1864, og det er medvirkende til, at vi den dag i dag ikke forstår vores egen historie. Det mener historiker Rasmus Glenthøj, som du kan møde på Stadsarkivet i Kolding og på Tøjhusmuseet i København, når DM inviterer til fyraftensmøde. Begge steder bliver foredraget suppleret med en udstilling om 1864.

24. november i Kolding

27. november i København

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Danmarks skæbnestund

Følger du med i tv-serien 1864? Få Rasmus Glenthøjs version af, hvordan Danmarks skæbne blev bestemt for 150 år siden, i artiklen "Skæbnestund".

Find artiklen i dm.dk/fagligtforum. Vælg Kultur, sprog og kommunikation.

Følg DM kultur, sprog og kommunikation på LinkedIn.

“Uden Dannevirke og Mellemslesvig frygtede man nationens undergang”.

Rasmus Glenthøj, ph.d., Institut for Historie, Syddansk Universitet

VI SKABER SKOLEN, OG SKOLEN SKABER OS

De historiske tråde løb så fint mellem fortid, nutid og fremtid, da det 29. juli i år endelig lykkedes at fejre skolen efter flere historiske anslag. Læs Ning de Coninck-Smiths artikel om dansk skolehistorie.

Find artiklen i dm.dk/fagligtforum. Vælg Uddannelse, didaktik og forskning.

Fyraftensmøde med Ning de Coninck-Smith

Kom til fyraftensmøde med Ning de Coninck-Smith

11. november i København

18. november i Odense.

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Følg DM Uddannelse, didaktik og forskning på LinkedIn.

“For 100 år siden – i 1914 – nægtede lærerne at feste og trak jubilæumsstikket i sidste øjeblik”.

Ning de Coninck-Smith, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Frisk kamellort viste vejen

Bakterier i frisk kamellort viste sig under 2. verdenskrig at kunne helbrede dysenteri. Vi kan ikke undvære bakterierne, og samtidig er de skyld i nogle af de farligste sygdomme. Læs Peder Wornings artikel om onde og gode bakterier.

Find artiklen i dm.dk/fagligtforum.

Vælg Naturvidenskab, sundhed og miljø.

Fyraftensmøde med Peder Worning

Kom til fyraftensmøde med Peder Worning

7. november i København.

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Følg DM Naturvidenskab, sundhed og miljø på LinkedIn.

“Der er omkring ti millioner gange så mange bakterier på Jorden, som der er stjerner i hele universet”.

Peder Worning, ph.d. i bioinformatik og dna, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Hvidovre Hospital

To fagpakker på linjen i Organisation Vil du være Master i it?

It-videreuddannelse for dig, der arbejder som

- It-chef
- It-leder
- It-arkitekt
- It-konsulent
- It-projektleder

It-videreuddannelser på Aalborg Universitet - kompetencer, der styrker dig og din virksomhed

Master i it er en fleksibel, modulbaseret deltids-uddannelse for højtuddannede it-medarbejdere.

Læs mere på
www.master-it-vest.dk
eller kontakt
mit@learning.aau.dk
for mere information.

Du kan også ringe til os på
tlf. 9940 3064.

STUDIESTART
1. FEB. 2015
ANSØGNINGSFRIST
1. DEC. 2014

GLOBALE PROJEKTER

- LÆR AT LEDE IT-PROJEKTER PÅ TVÆRS AF
KULTUR OG GEOGRAFI

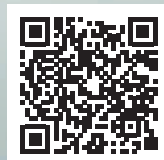
Mastermodul for it-udviklere, it-projektledere, it-ledere m.fl. En del danske virksomheder flytter i disse år hele eller dele af deres projekter 'offshore'. At få 'distancesamarbejde' til at lykkes kræver dyb indsigt og praktiske færdigheder. 'Globale projekter' klæder dig og din virksomhed på til opgaven med at lede og drive globale samarbejdsprocesser. Seminarer i Aarhus.

IT-LEDEREN

- FÅ VIDEN TIL AT LEDE TEAMS, DER SKABER
STORE RESULTATER

Mastermodul for dig, der arbejder som it-leder, it-chef, it-direktør, it-konsulent eller it-projektleder. Du vil få styrket dine ledelsesmæssige kompetencer inden for forandringsledelse, forretningsforståelse, ledelse af individer og grupper, klar kommunikation mv. Din egen ledelsespraksis vil blive udfordret, og du vil blive styrket til fremover at kunne lede med succes. Seminarer i Aarhus.

www.master-it-vest.dk

it-vest
samarbejdende universiteter

AALBORG UNIVERSITET

Opslag – Knæk Cancer

Styrkelse af kræftramte børn og kræftramte voksne

Kræftens Bekæmpelse udbyder 5 mio. kr. til forskning og udvikling i forhold til at understøtte, at kræftramte børn og voksne skal have mulighed for et godt liv efter kræft.

Der indkaldes forslag til forsknings- og udviklingsprojekter, herunder forslag til interventionsprojekter, hvor sygehuse, kommuner, og andre aktører samarbejder om at sikre, at kræftpatienter og deres familier finder tilbage til et sundt og normalt liv. Større projekter prioriteres.

Der lægges vægt på, at der i projektansøgningen peges på konkrete løsninger til gavn for kræftpatienter og pårørende. Desuden skal der indgå en beskrivelse af, hvordan positive resultater kan implementeres bredt.

Ansøgningsfrist: Mandag d. 15. december 2014 kl. 12.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "Søg støtte til forskning"

Opslag – Knæk Cancer

Senfølger hos børn og voksne skal bekæmpes

Kræftens Bekæmpelse udbyder 2,5 mio. kr. til forskning i hyppigheden af senfølger efter kræft, og hvordan senfølger udvikler sig over tid.

Den forbedrede overlevelse efter kræft og den øgede forekomst af kræft betyder, at flere overlever med følgerne efter kræft og behandling. Der er et stort behov for et overblik over/kortlægning af og mere viden om senfølger.

Der inviteres til fremsendelse af ansøgninger inden for rammerne af forskningsinitiativet. Der lægges vægt på, at projektansøgningen beskriver, hvilke perspektiver, der er forbundet med projektet, og hvordan ny viden fra projektet kan implementeres bredt.

Ansøgningsfrist: Mandag d. 15. december 2014 kl. 12.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "Søg støtte til forskning"

